

ЗМІСТ

Засідання четверте, ранкове
(Четвер, 9 лютого 2017 року)

Прийняття постанов:

«Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи» ...4

«Про визначення кандидатури до складу конкурсної комісії з відбору кандидата у члени Національного агентства з питань запобігання корупції» ...9

Голосування щодо включення проектів законів до порядку денного сесії ...17, 19, 64

Включення проектів законів до порядку денного сесії ...18, 64

Прийняття за основу проектів законів:

«Про Конституційний Суд України» ...20

«Про Український культурний фонд» ...66

Заява фракцій «Об'єднання «Самопоміч» і «Батьківщина» ...55

Внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо розгляду справ за участю присяжних ...58

Відхилення проекту Закону «Про Державний фонд гуманітарного розвитку України» ...72

Заяви народних депутатів України щодо голосування ...79

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ЧЕТВЕРТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
9 лютого 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги. Прошу заходити до залу, підготуватися до реєстрації.

Колеги, можемо проводити реєстрацію? *(Шум у залі).*

Колеги, прошу підготуватися до реєстрації. Увімкніть, будь ласка, систему реєстрації.

У залі Верховної Ради зареєстровано 357 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання оголошується відкритим.

Шановні колеги, учора я, як і ви, з глибоким сумом дізнався про смерть народного депутата Петра Михайловича Ваната із фракції «Народний фронт» Верховної Ради восьмого скликання. Від імені Верховної Ради України висловлюю щире співчуття родині, близьким та друзям, соратникам. Петро Михайлович назавжди залишиться у пам'яті всіх, хто його знав, як відданий патріот, як людина високих принципів, людина слова. Петро Михайлович усе життя невтомно працював у галузі промисловості та енергетики. Працював віддано для України як свідомий громадянин, який любить свою Батьківщину. Його надзвичайна громадська активність, невтомність та наполеглива діяльність в ім'я України залишиться прикладом для всіх. Вічна пам'ять. Шановні колеги, прошу хвилиною мовчання вшанувати пам'ять Петра Михайловича.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Вічна пам'ять.

Шановні колеги, сьогодні день народження Сергія Олеговича Алексєєва. Привітаємо його з днем народження *(Оплески).*

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Нагадую, що ми можемо розглянути проекти постанов про рекомендації парламентських слухань та законопроекти у другому читанні. Водночас на

сьогодні заплановані питання правової політики, це проекти законів про Конституційний Суд України та про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу. Це важливі питання, що потребують невідкладного вирішення. Я пропонуватиму включити їх до порядку денного для прийняття рішення. Якщо буде воля залу, ми розглянемо ці питання, але ключовим на сьогодні є блок надзвичайно важливих питань місцевого самоврядування (ми провели довготривалі політичні консультації, і, сподіваюся, вийдемо на позитивне рішення) та аграрної політики. Очікую на позитивне рішення після розгляду у другому читанні. Для того, щоб розглянути всі питання порядку денного, нам треба наполегливо працювати, без конфліктів. Запрошую колег до активної роботи.

Розглядаємо перше питання – проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи». Колеги, прошу підтримати пропозицію розглянути питання за скороченою процедурою. Прошу підготуватися до голосування, зайняти робочі місця. Готові?

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи» за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 170.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді представника Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю Максима Бурбака. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати, 19 жовтня 2016 року у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання на тему: «Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи».

У слуханнях взяли участь більше 500 осіб, був повний зал, більшість із присутніх – учасники антитерористичної операції та Революції Гідності, члени сімей загиблих героїв. Учасники слухань обговорили найгостріші питання, зокрема, щодо низького рівня формування системи державних гарантій, на які вони мають право, щодо практичної реалізації своїх прав на реабілітацію, у томі числі психологічну, на професійну адаптацію та працевлаштування, на безкоштовне медичне обслуговування, забезпечення житлом та земельними ділянками, пільговий проїзд.

Учасники слухань одностайні щодо потреби створення державного органу, координатора в питаннях соціального захисту та інших державних гарантій – міністерства ветеранів України. Усі пропозиції, зауваження, висловлені під час парламентських слухань, опрацьовані та максимально враховані у проекті рекомендацій парламентських слухань, який узгоджений з громадськістю. Рішення комітету одностайне – прийняти проект постанови [№5712](#) у цілому. Прошу народних депутатів підтримати рішення комітету. До речі, ми обговорюємо питання соціальних гарантій і пільг для учасників АТО, тому прошу народних депутатів приділити більше уваги цьому питанню, не ходити по залу, проголосувати більшістю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Мосійчук Ігор Володимирович. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Звичайно, наша фракція одностайно підтримує проект постанови, спрямований на надання гарантій героям, які захищають країну на сході та Героям Небесної Сотні, завдяки яким змінилася наша країна. Водночас хочу звернути увагу на кілька надважливих моментів. Ми дуже багато говоримо про соціальні гарантії, зокрема про надання учасникам національно-визвольної війни на сході земельних ділянок, а на місцях цим спекулюють. Тому звертаюся до уряду з проханням

взяти під жорсткий контроль виділення земельних наділів учасникам національно-визвольної війни на сході.

Ще одне. Ми, українські парламентарії, та бійці полку «Київ», що захищає країну в Авдіївці, з якими я сьогодні зранку спілкувався, вимагаємо від шановних колег із фракції «Блок Петра Порошенка» дати роз'яснення тій дипломатичній диверсії, яку вчора під посольством Німеччини вчинив народний депутат Олексій Гончаренко. Просимо дати оцінку і порушити питання про відкликання Гончаренка з ПАРЄ, тому що ця «кремлівська консерва», щодо якої Служба безпеки України порушила кримінальну справу за сепаратизм, підриває національну безпеку країни.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кишкар Павло Миколайович від «Блоку Петра Порошенка».

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Розпочну з подяки керівнику відповідного комітету Третьякову за те, що опікується проблемами людей, які захищають нас на сході і мають відповідний статус. Але дуже хочеться, щоб обговорення, яке відбулося під час парламентських слухань, все-таки дало реальні результати, забезпечивши соціальні гарантії, надані державою. Бо зазвичай ми гарантуємо багато, а виконуємо дуже-дуже мало. Прошу, щоб усі побажання, зокрема ті, що ми направляємо в комітет, були враховані, і гарантії держави виконано. Переливання з пустого в порожнє не надасть учасникам бойових дій жодних преференцій, не забезпечить земельними ділянками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оксана Корчинська. Будь ласка, 1 хвилина.

Колеги, більше немає бажаючих виступати, за 2 хвилини перейдемо до голосування.

КОРЧИНСЬКА О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Слава Ісусу Христу! Проект постанови надзвичайно важливий і проведення парламентських слухань також. Але бійцям і ветеранам від самих слухань, на жаль, мало користі. Учора нагороджували видатних бійців 72-ї бригади. На жаль, до Президента на нагородження не приїхали військові медики, медики-волонтери. Наша депутатська ініціатива: ми повинні нагороджувати живих фронтових медиків.

Минулого тижня, вивозячи поранених, загинула наша колега фельдшер Наталка Хоружа, яка нагороджена за єдиний подвиг, але перед тим протягом місяця вивозила поранених зі Світлодарської дуги. Вона не дочекалася нагороди за життя.

Я вас дуже прошу: давайте навчимо владу і Президента нагороджувати живих військових медиків, наших волонтерів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Луценко, «Батьківщина». Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Шановні колеги, звісно, фракція «Батьківщина» голосуватиме за даний проект постанови. Але варто зазначити: у документах, що додаються, ми не побачили жодної конкретики. Дуже багато було обіцяно учасникам так званої анти-терористичної операції, наприклад, землю. Жодного законопроекту, у якому йшлося б про реалізацію права на землю, що багатьох хвилює, не згадано.

Ми знаємо про колосальні труднощі з отриманням обіцяних державою земельних ділянок. Постійно відбуваються маніпуляції. У Києві забудовники намагаються розікрати цю землю. Це питання треба врегулювати. Треба гарантувати право на землю, так само як на освіту, інші соціальні пільги. Але річ навіть не в соціальних пільгах. Давайте все-таки називати людей, які захищають країну, учасниками не антитерористичної операції, а війни за незалежність. Давайте все-таки гарантуємо сім'ям Небесної Сотні чесне розслідування. Звіт Генеральної прокуратури про результати розслідування – це те, що їх

хвилює. Звісно, вони воюють не за соціальні гарантії, а за справедливість і незалежність країни.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Мельничук. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Доброго дня, шановні колеги, шановні громадяни України! Я хочу зачитати смс, яку прислав мені один із бійців.

«Сергію Петровичу, дуже прошу, допоможіть мені. Я на даний час не маю де жити. Коли я знаходився в інтернаті, держава забрала в мене житло. Одна надія на вас. З повагою Мартишевич Микола». Це один із тих 400 бійців, які пішли на фронт, воювали в батальйоні, а після того, як частину з політичних мотивів розформували, їх подали у розшук. Так само, як Ігоря Лапіна і багатьох інших.

Треба вирішити питання стосовно цих бійців, тому що комітет Дерев'янка відмовляє у наданні статусу учасника бойових дій тим, хто воював на сході, аргументуючи це політичними мотивами. На війні політичних мотивів немає, є агресор...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершили? Дякую.

Михайло Бондар від «Народного фронту», 1 хвилина, і переходимо до прийняття рішення.

Пане Михайле, секунду! Прошу запросити всіх до залу, за хвилину переходимо до прийняття рішення.

Увімкніть мікрофон Михайла Бондаря, «Народний фронт».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Виборчий округ №119. «Народний фронт» голосуватиме за проект постанови про рекомендації парламентських слухань. Учора о 14 годині ми зустрічалися з бійцями, із «кіборгами», які внесли свої пропозиції, надали законопроекти. Вони знають, що треба зробити.

Андрію Володимировичу, дякую вам за організацію зустрічі. Дякую всім колегам, міністрам, які долучилися. Робота триває, проводяться зустрічі, є напрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайняти робочі місця, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи» ([№5712](#)) за основу і в цілому. Колеги, прошу підтримати учасників АТО.

«За» – 239.

Постанову прийнято.

По фракціях, будь ласка.

«Блок Петра Порошенка» – 102, «Народний фронт» – 60, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 18, Радикальної партії Олега Ляшка – 14, «Батьківщина» – 18, «Воля народу» – 4, «Партія «Відродження» – 5.

Колеги, переходимо до наступного питання, яке не потребує включення до порядку денного сесії. Це кадрове питання – проект Постанови «Про визначення кандидатури до складу конкурсної комісії з відбору кандидата у члени Національного агентства з питань запобігання корупції» ([№5418](#)). Пропоную проголосувати за розгляд даного питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 168.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді заступника голови Комітету з питань запобігання і протидії корупції Чумака Віктора Васильовича. Будь ласка.

ЧУМАК В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Комітет Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції під час проведення конкурсу визначив одну кандидатуру – пан Марцеляк, професор кафедри конституційного права Національного університету імені Тараса Шевченка. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Князевич Руслан Петрович. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановний пане Голово, шановні колеги. Відверто кажучи, це дуже добре, що ми продовжуємо практику пропонувати від імені Верховної Ради до складу конкурсної комісії з відбору кандидатів у члени НАЗК саме науковців. Після того, як пан Сущенко з певних причин відмовився від подальшого перебування у складі цієї комісії, комітет запропонував кандидатуру відомого юриста, правника, доктора юридичних наук Олега Марцеляка, який працює в Національному університеті імені Тараса Шевченка. Це серйозний фахівець саме з антикорупційного права і, до речі, голова Антикорупційного комітету Асоціації українських правників. Відверто кажучи, я вважаю, що кращої кандидатури на даний момент важко було б знайти. Я вітаю такий підхід комітету. Переконалий, що в майбутньому до складу номінаційних комітетів варто пропонувати не політиків, а фахівців, які здатні об'єктивно і неупереджено приймати відповідні рішення, зважаючи насамперед на професійний рівень людей.

Від імені нашої фракції закликаю одностайно підтримати цю кандидатуру і розблокувати шлях до обрання конкурсною комісією ще одного члена Національного агентства з питань запобігання корупції. На превеликий жаль, саме через відсутність одного із членів агентство не може ефективно здійснювати свою політику. Ви свідки публічних

скандалів, неприємних конфліктів між посадовцями різних рівнів, які вже стали звичними. Для того, щоб перевести діяльність агентства у професійну площину, треба негайно обрати члена конкурсної комісії, віддавши заборговане парламентом, щоб вона мала можливість продовжити свою роботу. Не можна відкладати це в довгий ящик, оскільки ми перебуваємо на стадії другої хвилі подачі декларацій. Вдумайтеся, скільки людей планує подати декларації – близько 2 мільйонів. Прошу вас одностайно, незалежно від політичного забарвлення, проголосувати за це рішення, бо воно поза політикою і надзвичайно професійно вмотивоване.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії Ігор Володимирович Попов. Будь ласка.

ПОПОВ І.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Шановні колеги! Радикальна партія закликає вас посилити роботу Національного агентства з питань запобігання корупції. Минув майже рік, як ми сформували агентство. За цей час більше 100 тисяч українських посадовців подали електронні декларації. Громадяни України вимагають, щоб агентство налагодило роботу з їх перевірки. На жаль, досі НАЗК не змогло навіть затвердити порядок перевірки електронних декларацій. Навіщо ж їх було подавати?

Почалася друга хвиля подачі електронних декларацій за 2016 рік, їх може бути близько 2 мільйонів. Чи здатне НАЗК «переварити» таку кількість декларацій, організувати технічну роботу? На жаль, запитань дуже багато. Останнім часом ми бачимо упереджене ставлення Національного агентства з питань запобігання корупції до окремих політиків, насамперед опозиційних. Замість того, щоб перевіряти декларації осіб, звинувачених у корупції, тих, кого призначають на найвищі посади, у роботі НАЗК все більше політизації.

На сьогодні агентство сформовано із чотирьох членів, п'ятого повинна обрати конкурсна комісія, але вона не може нормально працювати без уповноваженого представника від Верховної Ради України. Ми затягнули це питання. Сьогодні маємо доукомплектувати

конкурсну комісію, щоб вона обрала п'ятого члена НАЗК. Члени агентства мають здійснювати покладені на них повноваження і відпрацьовувати високі зарплати, які держава платить їм з коштів платників податків. НАЗК має славитися не високими преміями, які призначають собі його члени, а конкретними результатами – перевіркою електронних декларацій, звітів політичних партій, запобіганням корупції та конфлікту інтересів. Це головне завдання членів Національного агентства з питань запобігання корупції. Наше завдання – допомогти їм у цьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз буде заключний виступ. Я прошу всіх депутатів... Добре, надам ще слово Мельничуку, але все одно прошу всіх народних депутатів заходити до залу. Секретаріат Верховної Ради прошу запрошувати депутатів до залу.

Від «Самопоміч» Лаврик Олег Васильович. Будь ласка.

ЛАВРИК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Єгору Соболеву.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). «Самопоміч» не підтримує цю кандидатуру. Я голосував проти на засіданні Комітету з питань запобігання і протидії корупції. Я взагалі вважаю, що конкурс з обрання членів Національного агентства з питань запобігання корупції був фарсом, ідея відкритої процедури була сфальшована. На сьогодні маємо наслідки цього.

Національне агентство з питань запобігання корупції, якому ми дали добре фінансування, широкі повноваження, досі не перевірило жодної з поданих у вересні-жовтні минулого року електронних декларацій. Небажання працювати членів агентства є прямим наслідком сфабрикованого, сфальшованого відкритого конкурсу. Розроблено

законопроект, яким пропонується змінити порядок відбору, зокрема конкурсної комісії з відбору кандидатів. Нам треба там все чистити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Мельничук. Заключний виступ.

Колеги, заходьте, будь ласка, до залу. За хвилину відбудеться голосування (*Шум у залі*). Вибачте, ще «Батьківщина» не виступала.

Іван Мельничук. Будь ласка, 1 хвилина.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Закликаю вас підтримати кандидатуру пана Марцеляка як професіонала, людину, яка відповідає усім критеріям. За нього більшістю проголосував Комітет з питань запобігання і протидії корупції. А щодо сказаного попереднім промовцем, я думаю, що він давно вже перетворив комітет на майданчик для власного піару. Якщо його дружбани не проходять у якісь комітети, він дозволяє собі так виступати в залі Верховної Ради. Напевне, це не друг пана Соболева і тих людей, які не голосуватимуть за цю кандидатуру. Я не вважаю за потрібне надавати йому слово, тому що є два однакових прізвища, отже, має бути два виступи.

Я ще раз закликаю голову Комітету з питань запобігання і протидії корупції не перетворювати комітет на майданчик для політичного піару. Колись він сказав мені: Іване Івановичу, у нас різні політичні завдання, тому я скеровуватиму комітет так, як захочу.

Комітет, на погляд багатьох його членів, має розглядати законопроекти на наявність корупційної складової, а не влаштовувати піаршоу перед журналістами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Іване, якщо було названо прізвище, відповідно до Регламенту я маю надати слово для репліки.

Єгор Соболев. Будь ласка, 1 хвилина. Потім – Ігор Луценко.

СОБОЛЄВ Є.В. Перше. У даному разі я представляю позицію фракції «Самопоміч».

Друге. Комітет з питань запобігання і протидії корупції ніколи не був і не буде майданчиком, як ви сказали, для політичного піару. Він був і є місцем розробки революційного антикорупційного законодавства, у тому числі щодо декларацій. Я вдячний всім членам комітету, зокрема представникам «Блоку Петра Порошенка», які брали в цьому участь.

Третє. Я прошу членів «Блоку Петра Порошенка» повернутися до участі в засіданнях комітету. Я не думаю, що вам треба брати приклад з «Опозиційного блоку».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключний виступ Ігоря Луценка від «Батьківщини», потім перейдемо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайти до залу.

Будь ласка, пане Ігоре.

ЛУЦЕНКО І.В. Шановні колеги, фракція «Батьківщина» утримується від підтримки даної кандидатури з таких міркувань. Мабуть, усім уже очевидно, що НАЗК перетворилося на свою повну протилежність. Національне агентство з питань запобігання корупції стало таким собі політичним кийком для биття конкурентів нинішньої влади. Замість того, щоб автоматично, прозоро аналізувати декларації, відбуваються незрозумілі дії для дискредитації тих, хто не подобається Банковій чи комусь на Грушевського.

На жаль, на сьогодні Національне агентство з питань запобігання корупції вже не запобігає корупції, а сприяє їй. Законодавчо і персонально цей орган перетворився на таке собі агентство з дискредитації неугодних політиків. Тому, звісно, ми не будемо це підтримувати.

Ми вважаємо, що треба повернутися до законодавчого перегляду основ функціонування даної інституції і, звісно, тих персоналій, котрі її очолюють.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Нагадаю, що обов'язок парламенту вносити такі питання на розгляд і визначатися. Це представник від Верховної Ради України. Я переконаний, що ми маємо прийняти рішення. Прошу всіх зайняти

робочі місця, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про визначення кандидатури до складу конкурсної комісії з відбору кандидата у члени Національного агентства з питань запобігання корупції» (№5418) у цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Колеги, запросіть народних депутатів до залу, я поставлю на голосування щодо повернення. Це проект постанови, не треба повертатися. Я ще раз поставлю на голосування. Будь ласка, запросіть депутатів до залу. Колеги, можемо переходити до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про визначення кандидатури до складу конкурсної комісії з відбору кандидата у члени Національного агентства з питань запобігання корупції» (№5418) у цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Я ще раз поставлю на голосування. Я розумію, не всі ще є... Я почекаю 30 секунд.

Віктор Чумак порадить нам, що робити в цій ситуації. Будь ласка, 1 хвилина.

ЧУМАК В.В. Шановні колеги, ми обираємо не члена НАЗК, а члена конкурсної комісії, який обиратиме члена НАЗК. На сьогодні діяльність комісії заблокована, тому що без обрання ще одного її члена не можна проводити додатковий відбір кандидатів. Ми знаємо, що Національному агентству з питань запобігання корупції досить складно приймати рішення, тому що його професійний рівень, на жаль, залишає бажати кращого. Ідеться не лише про професійні, а й про людські якості.

Хочу сказати, що кандидат, представлений у комітеті, користується повагою в юридичному середовищі, дуже хороші відгуки про нього судді Конституційного Суду Петра Богдановича Стецюка, юристів, які вважають його порядною людиною і, головне, юридично фаховою.

Я вважаю, що нам треба проголосувати і підтримати цю кандидатуру, щоб розблокувати діяльність комісії з відбору кандидата у члени НАЗК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Послухаємо представника комітету, і я ще раз поставлю на голосування.

Олег Ляшко. Прошу.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Як вірно зазначив наш надійний друг і колега Ігор Попов, нині Національне агентство з питань запобігання корупції фактично перетворюється владою на орган політичної інквізиції, коли переслідують на рівному місці. Наприклад, мені пред'явили претензію за те, що я вів телепрограму на каналі «NewsOne». Мовляв, це корупція. Хоча законом чітко передбачена можливість народних депутатів займатися творчою діяльністю. Трамп теж в Америці вів програму і став Президентом, а ви Ляшку не даєте можливості вести програму на телебаченні, тому що боїтеся, що ми переможемо. Але ви нас не зупините.

Стосовно внесеної кандидатури. Це кандидат від влади. Якщо ми хочемо реальної боротьби з корупцією, має бути створено неупереджений орган, а не такий, що його роздерибанила влада для виконання політичних замовлень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз нагадую: ми обираємо кандидата до складу конкурсної комісії з відбору кандидатів у члени Національного агентства з питань запобігання корупції. Це квота Верховної Ради України, щоб реалізувати свою волю або бути на це неспроможною.

Колеги, прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Представник комітету Чумак просить ще раз поставити це питання на голосування. Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Нагадую: я не повинен повертатися, це проект кадрової постанови, я можу ставити на голосування ще раз.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про визначення кандидатури до складу конкурсної комісії з відбору кандидата у члени Національного агентства з питань запобігання корупції» (№5418) у цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 226.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Колеги, звертаюся до вас із проханням. Увага! У вівторок ми не затвердили порядку денного, тому не можемо включати питання першого читання без спеціального рішення Верховної Ради. Але на сьогодні ми запланували розгляд питань, до яких минулого разу не встигли дійти – проект Закону «Про Конституційний Суд України», законопроект про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України, однією з авторів якого Оксана Сироїд.

Прошу уваги! Пропоную включили ці питання до порядку денного для прийняття рішення. Вони давно були анонсовані, розроблялися в комітеті, є загальна згода фракцій. Ми повинні проголосувати щодо включення їх до порядку денного сесії для прийняття рішення, щоб мати змогу розглянути.

Колеги, прошу не виходити із залу, це чотири голосування, це буде швидко. Ставитиму на голосування по чергово питання щодо яких ми повинні визначитися.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про Український культурний фонд» ([№5491](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 203.

Рішення не прийнято.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про Український культурний фонд» (№5491), щоб ми сьогодні могли його розглянути. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про Конституційний Суд України» ([№5336](#), [№5336-1](#)). Прошу сконцентруватися і підтримати.

У мене прохання до тих, хто мене закликає. Щойно під час голосування кілька депутатів вийшли з залу. Треба стати вартою на дверях, не випускати депутатів із залу. Закличте колег до залу, це буде правильна дія.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про Конституційний Суд України» ([№5336](#), [№5336-1](#)). Він був анонсований, узгоджений комітетами і всіма фракціями. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 219.

Рішення не прийнято.

Я поставлю ще раз на голосування. Це один із найважливіших законопроектів, щодо якого є згода всіх фракцій. Прошу сконцентруватися. Колеги, зайдіть, будь ласка, до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про Конституційний Суд України» ([№5336](#), [№5336-1](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо розгляду справ за участю присяжних» ([№5271](#)). Це законопроект правового блоку, підтриманий усіма фракціями і комітетом. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект, щодо якого наполягав комітет на засіданні Погоджувальної ради. Це проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження» ([№5610](#)). Колеги, це законопроект про заочне правосуддя, прийняття

якого дасть можливість прокуратурі почати суд над Януковичем і його режимом.

Комітет просить включити його до порядку денного сесії для прийняття рішення. Колеги, прошу сконцентруватися.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження» (№5610). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

До культурного фонду ще повернемося.

Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 195.

Рішення не прийнято.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування. Прошу запросити депутатів до залу. Колеги, прошу зайти до залу, зайняти робочі місця. Потім я ще раз поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту Закону «Про Український культурний фонд», як і обіцяв. У нас немає регламентації, я можу ці питання ставити на голосування по кілька разів.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження» (№5610). Це законопроект про заочне правосуддя, прийняття якого дасть можливість розпочати суд над режимом Януковича. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 207.

Рішення не прийнято. Не вистачило голосів.

Колеги, як і обіцяв, ще раз ставлю на голосування проект Закону «Про Український культурний фонд», бо не всі зорієнтувалися (*Шум у залі*). Давайте поставимо на голосування. Проголосуйте, якщо буде пропозиція, добре.

Олег Ляшко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша фракція підтримує пропозицію про включення до порядку денного проекту Закону «Про Український культурний фонд» за умови, якщо

ми одночасно включимо до порядку денного проект Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» ([№3597](#)). Це аналогічний законопроект. Це фактично однотипні законопроекти, але проект Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» зареєстровано рік тому, і він дає відповіді на всі запитання. Ми пропонуємо ці два законопроекти – [№5491](#) і №3597 – включити до порядку денного і розглянути, а зал визначиться, який із них підтримати. Це буде чесно і справедливо. За що українці борються – за чесність і справедливість, а не за обман і шахрайство, навіть у сфері культури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олегу Валерійовичу, в мене цього законопроекту зараз просто немає, щоб я міг його запропонувати. Я не знаю стан його проходження.

Я ще раз поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроектів, підготовлених Апаратом Верховної Ради.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення проекту Закону «Про Український культурний фонд». Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Колеги, із чотирьох законопроектів лише два ми включили до порядку денного сесії. Це, власне, ті законопроекти, що стосуються правового блоку. Я пропоную, як ми і планували, розглянути питання правового блоку.

Розглядається проект Закону «Про Конституційний Суд України» ([№5336](#), [№5336-1](#)). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 188.

Мені роблять зауваження, але рішення вже прийнято, пане Одарченко. Вибачте, це зал вирішує.

Запрошую до доповіді народного депутата України Юрія Віталійовича Одарченка. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Наголошую, що Голова Верховної Ради зараз грубо порушує законодавство України. Відповідно до Регламенту законопроект, що містить більше 100 статей, має розглядатися за повною процедурою. Це проект Закону «Про Конституційний Суд України».

Андрію Володимировичу, це дуже поганий приклад, коли ви такий важливий законопроект, розроблений у руслі конституційної реформи, хочете розглянути з порушенням законодавства. Ганьба Парубію, тому що він систематично порушує законодавство. Це свідчення його непрофесіоналізму й упередженого підходу. Розглядайте за повною процедурою (*Шум у залі*). Я для Андрія Парубія проводжу лікнеп: якщо в законопроекті більше 100 статей, його обов'язково треба розглядати за повною процедурою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я узгодив це питання з нашими юристами. Справді, якщо в законопроекті більше 100 статей, його треба розглядати за повною процедурою. Пане Одарченко, для цього потрібно вести професійну дискусію. Якщо я у формі дискусії говоритиму про вас і про ваших колег, то матиму підстави навести аргументи щодо багатьох моментів – від голосування щодо Грузії (*Шум у залі*), коли ви тут мовчали, тоді як окупаційні війська йшли на Грузію, а ви тихенько нас агітували, що не можна голосувати; коли ви з Путіним проводили... (*Шум у залі*). Я намагаюся не давати емоційних оцінок, я веду професійну дискусію. Юристи дали оцінку, я чиню справедливо (*Шум у залі*). Тому я прошу: якщо є зауваження, будь ласка, висловіть їх, я пораджуся з юристами і прийму правове рішення.

Будуть ваші емоційні оцінки – будуть і з мого боку емоційні оцінки вашій діяльності та діяльності ваших колег. Дякую (*Шум у залі*). Коли сьогодні зранку молоді депутати почали розставляти картки, я не оголошував про це з трибуни, я тихенько змовчав, маючи

повагу до вас. Будуть емоційні оцінки – будуть і мої у відповідь емоційні оцінки.

Будь ласка, доповідайте за повною процедурою (*Оплески*). Дякую за підтримку, колеги.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, 30 вересня 2016 року вступили в силу зміни до Конституції України, якими суттєво змінено роль Конституційного Суду в системі судочинства. Якщо раніше цей суд існував переважно для вирішення спорів між вищими органами влади, а людині домогтися розгляду своєї справи було майже неможливо, тепер він має посісти місце в судовій системі на рівні з іншими судами, стати доступним для людей. Саме тому ми розробили проект Закону «Про Конституційний Суд України». Основною для цього законопроекту стала наша думка, що, оскільки Конституційний Суд тепер відкритий для людей, порядок ведення судочинства має бути врегульовано не гірше, ніж в інших судах чи видах судочинства. Більше того, нова редакція Конституції чітко вимагає врегулювання процесу в цьому суді лише нормами закону. Ніякі регламенти, затверджені судом самостійно, застосовувати більше не можна.

Законопроект можна умовно поділити на три основні блоки.

Перший блок – структура суду та порядок його формування. Ми пропонуємо запровадити жорстко врегульовану систему конкурсного відбору. Протягом кількох етапів конкурсу, який полягатиме у загальній перевірці кандидатів, письмовому іспиті та усній співбесіді, кандидати отримуватимуть бали. Орган, який здійснює призначення, зможе обирати лише серед кандидатів, які посіли перше та друге місця на відповідну посаду. Таким чином, незалежно від політичних моментів, суддею може стати лише професійна людина, а не чийсь друг чи кум.

Структура суду досить проста. Пленарні засідання за участю 18 суддів, які вирішують конституційні подання та звернення, а також у дуже обмежених випадках здійснюють перегляд рішень колегій суддів. Великі колегії з п'яти суддів, які розглядають конституційні скарги та малі колегії з трьох суддів, які вирішують процесуальні питання та питання відкриття провадження. Судді одноосібно вирішують виключно процесуальні питання, що стосуються справи.

Кожна справа починається зі звернення до суду. Передбачено, що не менше 45 народних депутатів, Президент України, Кабінет

Міністрів України, Верховний Суд України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини можуть звернутися до суду з конституційними поданнями щодо визнання неконституційними законів та інших нормативно-правових актів, а також щодо тлумачення Конституції України. При цьому найвищі органи влади також можуть брати участь у будь-якому конституційному провадженні.

Конституційному Суду України забороняється відмовляти у відкритті провадження з мотивів відсутності підстав для розгляду справ або нечіткості правового регулювання. Такі відмови наразі стали справжньою пошестю в роботі нинішнього Конституційного Суду, коли замість відповідей на важливі конституційні питання ми отримуємо ухвали, у яких загальними фразами стверджується, що суд не вбачає достатнього обґрунтування для розгляду справи. Відповідно до нашого законопроекту, якщо є подання, має бути розгляд, за наслідком якого суд зобов'язаний прийняти рішення.

Конституційні звернення – особливі документи. Вони стосуються надання висновків щодо внесення змін до Конституції України, імпичменту чи формування питань всеукраїнського референдуму, а також перевірки на відповідність Конституції України ще нератифікованих міжнародних договорів.

Конституційна скарга – це механізм доступу людини до конституційного правосуддя. Подавати її можна лише після вичерпання всіх механізмів захисту в судах загальної юрисдикції з мотивів неконституційності суду, який був застосований у справі. Пропонується, щоб таким вичерпанням вважався розгляд у касаційній інстанції, а якщо у провадженні немає касації – найвищому можливому суді для розгляду такої справи. Колегія із трьох суддів перевірятиме скаргу на предмет двох важливих аспектів: чи справді є остаточне рішення суду найвищого рівня та чи справді скарга стосується саме неконституційності закону, а не просто незгоди із прийнятими судами рішеннями. Прийняті конституційні скарги розглядаються великими колегіями у складі п'яти суддів, які визначаються за принципом автоматизованого розподілу.

Ще один важливий аспект. Оскільки кожна справа у Конституційному Суді України має вплив не лише на її сторони, а й на всіх громадян України, запроваджується вже існуючий на заході понад півтисячі років механізм «друзів суду». Це особи, організації, наукові

установи, які не є сторонами у справі, але мають бажання звернути увагу суду на певний аспект справи, на можливий вплив на рішення поза межами справи. Розглянувши пояснення цих осіб, суд може, наприклад, більш вузько виписати своє рішення або взагалі звернути увагу на аргументи, що мали значення для справи, яких сторони не надали.

Сама процедура розгляду справ виписана чітко, і по суті створено мініатюрний процесуальний кодекс. Визначено всі етапи розгляду, за якого максимально детально усунуто довільні тлумачення. Рішення колегії за наслідками розгляду скарги вступає в силу лише через місяць. У цей час сторони можуть подати заяву про перегляд.

З метою процесуальної економії застосовується запозичений у Сполучених Штатах Америки механізм перегляду. Заява направляється всім суддям, кожен з яких може вимагати голосування. Якщо хоча б один суддя вимагає голосувати, судді протягом місяця подають свої голоси щодо розгляду справи. Якщо більшість висловиться за новий розгляд, рішення колегії скасовується, а справа призначається до розгляду на пленарному засіданні суду, у якому братимуть участь, зокрема, судді цієї колегії. Якщо ніхто із суддів не вимагав голосування або більшість не підтримала перегляду, рішення колегії вступає в силу. Таким чином, значно економиться процесуальний час суддів.

Відзначу також норми, що стосуються, власне, підстави неконституційності законів, формалізують, у яких випадках закон визначається нечинним у цілому, а в яких – лише частково. Встановлюються строки для оскарження порушень конституційної процедури розгляду законів, щоб уникнути ситуації на кшталт скасування конституційної реформи через п'ять років після її прийняття за формальних підстав, як це було в недалекому минулому.

Третім елементом є дисциплінарна відповідальність суддів. Конституцією передбачено, що Конституційний Суд має самостійно карати своїх членів. Ми запропонували передбачати повноцінний механізм розгляду дисциплінарних порушень судді через дисциплінарну комісію, створену в суді. При цьому найтяжчим покаранням може стати звільнення судді з посади, але лише в разі, якщо цей суддя систематично порушує вимоги законодавства, та лише за рішенням двох третин суддів Конституційного Суду. Таким чином, судді не

будуть над законом, але водночас будуть незалежними від суб'єктів, які їх призначили.

Звертаю увагу також на передбачені законопроектом жорсткі строки розгляду, за порушення яких слідує покарання, у тому числі зниження оплати праці всіх суддів. Не є нормальним, коли деякі справи не розглядаються по кілька років, а судді чекають, поки вони втратять актуальність і не доведеться давати відповіді на складні питання. Чому адміністративний суд повинен вирішувати справу у двомісячний строк, якщо часто є складніші питання, а Конституційний Суд може дозволити собі кілька років бездіяльності та прийняття рішень без відповіді на поставлене питання? Подібних випадків більше не має бути.

Вважаю, що наш законопроект є повнішим за альтернативний, оскільки він чітко регулює всі аспекти конституційного судочинства. Альтернативний законопроект, на жаль, містить дуже багато прогалин, нечітких норм та узагальнень, не регулює всі аспекти конституційного судочинства та залишає багато простору для креативності суддів. Тому прошу підтримати внесений нами законопроект.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Юрію.

Відповідно до Регламенту зараз час для запитань автору законопроекту. Прошу записатися на запитання.

Народний депутат Амельченко. Будь ласка.

АМЕЛЬЧЕНКО В.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Прошу передати слово лідеру Радикальної партії Олегу Ляшку.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. У мене запитання до шановного доповідача. Які заробітні плати передбачено встановити суддям Конституційного Суду відповідно до законопроекту, який ви доповідаєте? Це перше.

Друге запитання. Яка відповідальність членів нинішнього складу Конституційного Суду передбачена за, зокрема, сприяння Януковичу в узурпації та захопленні влади? Нинішній склад суду у 2010 році фактично скасував Конституцію України, надавши Януковичу диктаторські повноваження, що в підсумку призвело до Революції Гідності, війни на сході нашої рідної країни, до анексії чарівного рідного Криму. Я хочу, щоб громадяни почули, що ви плануєте зробити для суддів, у якому маслі вони мають купатися і яка відповідальність за те, що вони порушують...

ГОЛОВУЮЧА. Відповідайте, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пане Олеже. Півроку тому було прийнято зміни до Конституції, якими передбачена необхідність прийняття, зокрема, закону про Конституційний Суд. Питання заробітної плати суддів розглядатиметься додатково, рішення буде прийнято під час розгляду бюджету, зокрема народними депутатами.

Стосовно скасування рішень, прийнятих щодо процедурних питань, нашим законопроектом регулюється термін давності – один рік. Зміна до Конституції щодо процедурних питань, запроваджена Януковичем, була впроваджена через п'ять років після прийняття відповідної процедури. У нашому законопроекті пропонується встановити чіткі терміни, що унеможливить зловживання питаннями начебто порушення процедури у встановлений термін оскарження таких рішень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Іван Крулько, запитання від «Батьківщини». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний Юрію Віталійовичу, я з вами цілковито погоджуюся, що питання Конституційного Суду потребує врегулювання і не лише у зв'язку із внесенням змін до

Конституції, а й у зв'язку із прийнятими Конституційним Судом рішеннями, які повністю дискредитують єдиний орган конституційної юрисдикції.

Моє запитання таке. Ми розглядатимемо сьогодні два законопроекти, наступний – альтернативний. Могли б ви сказати, яка принципова різниця між цими двома законопроектами, щоб депутати в залі змогли остаточно визначитися щодо підтримки саме вашого законопроекту?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Відповідайте, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пане Іване. Насамперед у нашому законопроекті детальніше виписана процедура обрання суддів. Ми передбачаємо створення комісій у руслі тих суб'єктів, які висувають кандидатури на посади суддів Конституційного Суду. Тобто стосовно кандидатур, які висуває Президент, він утворює свою комісію, Верховна Рада – свою комісію тощо.

В альтернативному законопроекті передбачено створити єдину комісію, яка розглядатиме питання висунення кандидатур на посади суддів Конституційного Суду. Ми вважаємо, що прийняття нашого законопроекту створить більш неупереджену можливість для обрання суддів. Крім того, у ньому передбачена відсутність регламенту роботи Верховного Суду, тому що процесуально всі норми врегульовано в тілі законопроекту. Ми вважаємо, що це дуже корисна річ, яка забезпечить нас від довільних тлумачень суддями положень судочинства в Конституційному Суді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Час для запитань вичерпано. Шановний колего, прошу вас повернутися на робоче місце.

Запрошую для доповіді законопроекту №5336-1 народного депутата Сергія Алексєєва. Пане Сергію! (*Шум у залі*). Після доповіді альтернативного законопроекту будуть виступи. Пане Сергію Алексєєв, ми ще раз вітаємо вас із днем народження і запрошуємо

виступити з доповіддю альтернативного законопроекту. Запрошую на трибуну.

Алексеев передає слово народному депутату Ємцю. Отже, народний депутат Леонід Ємець презентує законопроект №5336-1.

Пане Сергію, ще раз вітаємо вас з днем народження. Не спізнуйтеся, будь ласка, на доповідь свого законопроекту. Будь ласка, 10 хвилин для доповіді за повною процедурою.

АЛЕКСЕЄВ С.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Дякую, колеги. Шановна головуєча! Шановні колеги! На ваш розгляд вноситься проект Закону України «Про Конституційний Суд України» (№5336-1) від 17 листопада 2016 року, розроблений групою найкращих вчених-конституціоналістів України, таких як Волков, Козюбра, Головатий, Оніщук, Лемак, Куйбіда, та схвалений Радою з питань судової реформи. Спільно з народними депутатами, які входять до Ради з питань судової реформи на засіданні Конституційної комісії ми зареєстрували даний законопроект, який Президентом України визначено як невідкладний.

Венеціанська комісія 9 грудня підтримала даний законопроект як крок уперед у впровадженні європейських стандартів у конституційній юстиції. У законопроекті пропонується привести законодавство, що регулює правовідносини у сфері здійснення конституційного контролю, у відповідність із положеннями Конституції України. Конституційний Суд виокреслено як самостійну, на відміну від судів, інституцію – орган конституційної юрисдикції.

Метою прийняття законопроекту є врегулювання на законодавчому рівні правовідносин щодо порядку, організації та діяльності Конституційного Суду України, статусу суддів КСУ, підстав і порядку звернення до КСУ, процедури розгляду ним справ і виконання рішень, а також ефективного функціонування інституту конституційної скарги. Законопроектом передбачено конкурсний порядок відбору кандидатур на посади суддів Конституційного Суду України. Кожен із трьох суб'єктів призначення – Президент, Верховна Рада та з'їзд суддів – формуватимуть конкурсні комісії у складі учасників конкурсного відбору на посади суддів Конституційного Суду України.

До складу конкурсної комісії від Верховної Ради входить щонайменше один представник депутатської фракції. Кожна конкурсна комісія за результатами аналізу кандидатів та проведення співбесід надаватиме рекомендації, на підставі яких відповідні суб'єкти ухвалюватимуть рішення про призначення. Кількість рекомендованих кандидатур має щонайменше втричі перевищувати кількість вакансій на посаду судді Конституційного Суду України. Така система дасть змогу призначити нових високопрофесійних, незалежних суддів, якісно оновити існуючий склад Конституційного Суду України.

Законопроектом передбачено підвищені вимоги до особи для призначення на посаду судді Конституційного Суду України: не менше 15 років стажу професійної діяльності у сфері права, високі моральні якості. Кандидат має бути правником з високим рівнем компетентності.

Розширено повноваження Конституційного Суду України: розгляд конституційних скарг, надання висновку щодо відповідності Конституції України питань, запропонованих для внесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою. Водночас із повноважень Конституційного Суду вилучено непридатні йому функції тлумачення законів. Закони тлумачить судова практика.

Нова організаційна структура Конституційного Суду: Велика палата (усі 18 суддів), два сенати (по дев'ять суддів у кожному) і шість колегій (по три судді в кожній), які наділені, зокрема, такими повноваженнями. Велика палата Конституційного Суду розглядає питання по суті в межах повноважень Конституційного Суду, визначених Конституцією. Сенат Конституційного Суду розглядає питання щодо відповідності Конституції законів України за конституційною скаргою особи. Колегія Конституційного Суду вирішує питання щодо відкриття конституційного провадження у справах за конституційним поданням, конституційним зверненням, конституційною скаргою.

Запропоновано посилити незалежність суддів КСУ, зокрема фінансову, унеможливити політичний вплив. Судді Конституційного Суду України складатимуть присягу. Конституційному Суду України передаються повноваження щодо звільнення суддів. Тобто повноваження щодо призначення і звільнення суддів Конституційного Суду розділено. Венеціанська комісія вітає такі запобіжники від політичного впливу на даний орган.

Відповідає на пряму деполітизації також норма про те, що згоду на затримання, тримання під вартою чи арешт судді Конституційного Суду ухвалює безпосередньо Конституційний Суд України. Відповідна згода Конституційного Суду вимагається, якщо суддю затримано безпосередньо під час скоєння тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Розмежовано підстави для припинення повноважень судді Конституційного Суду і звільнення його з посади. Із переліку підстав для припинення повноважень вилучено порушення суддею присяги. Повноваження судді Конституційного Суду припиняються автоматично по досягненню ним 70 років. Новими підставами для звільнення судді є вчинення ним істотного дисциплінарного проступку, грубе систематичне нехтування своїми обов'язками або невідповідність займаній посаді, що є несумісним зі статусом судді Конституційного Суду.

На законодавчому рівні створюється умова для реалізації права на конституційну скаргу – новий засіб юридичного захисту прав особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон суперечить Конституції України. Розгляд конституційних скарг Конституційним Судом України сприятиме скороченню потоку скарг громадян України до Європейського суду з прав людини і відповідно знизить рівень виплат компенсацій за його рішенням із державного бюджету України.

Таким чином, прийняття даного законопроекту створить законодавчу базу для ефективного функціонування Конституційного Суду України як незалежного та самостійного державного органу, на який згідно з Конституцією України покладено функцію здійснення конституційного контролю.

Шановні колеги, прошу вас підтримати пропозицію про прийняття за основу законопроекту №5336-1.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Сергію, залишайтеся на трибуні, будь ласка. Відповідно до Регламенту є можливість поставити запитання автору законопроекту. Колеги, запишіться, будь ласка, на запитання.

Олена Сотник. Будь ласка, ваше запитання.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дуже дякую. Перше запитання. Скажіть, будь ласка, на підставі чого ви обмежили право звернення із конституційною скаргою суб'єктів публічного права, зокрема органів місцевого самоврядування, всупереч нормам Конституції? Конституція в новій редакції чітко встановлює таке право, а ви у своєму законопроекті обмежуєте його. Відповідно законопроект містить неконституційні норми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Відповідайте, будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Справді, із конституційною скаргою можуть звертатися лише фізичні або юридичні особи, які є суб'єктами приватного права. Річ у тім, що суб'єктами публічного права є державні органи. Отже, до Конституційного Суду України не може звертатися держава проти держави.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Лаврик від «Самопоміч» також передає слово пані Олені Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дуже дякую. Наступне запитання. Статтею 27 даного законопроекту встановлюється довічне грошове утримання суддів Конституційного Суду в безпрецедентно високому розмірі. Скажіть, будь ласка, українцям, який це розмір, і обґрунтуйте підстави для такого довічного грошового утримання суддів Конституційного Суду.

Дякую.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Дякую за запитання. Це питання вже обговорювалося. Річ у тім, що коли ми готували проект Закону «Про Конституційний Суд України», були інші стандарти відповідно до прожиткового мінімуму. Під час доопрацювання до другого читання ми приведемо цю норму у відповідність із Державним бюджетом. По завершенні терміну перебування на посаді судді Верховного Суду отримуватимуть відповідне грошове утримання. Це загальноєвропейська практика, підтримана Венеціанською комісією.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Журжій також передає слово пані Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дуже дякую. Запитання стосується конкурсу щодо відбору суддів. У законопроекті фактично не встановлено порядку проведення конкурсу, немає обмеження для суб'єктів призначення, тобто для Президента, Верховної Ради. Немає обмеження щодо визнання результатів такого конкурсу і призначення обраних кандидатів. Це означає, що Президент чи хто завгодно може свавільно призначити того, кого захоче.

Поясніть, будь ласка, на чому ви ґрунтували свою ідею, чому чітко не визначили цього в законопроекті? Для чого була створена ця прогалина? Яким чином це питання буде врегульовано?

Дякую.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Дякую. Хочу сказати, що ви помиляєтеся. Законопроектом чітко встановлено такий порядок. Наприклад, від Верховної Ради України створюється конкурсна комісія, до складу якої входитиме не менше одного представника від кожної фракції. Вона надаватиме рекомендації щодо якнайменше трьох осіб, потім таємним голосуванням Верховна Рада визначиться щодо кандидата. Подібний порядок встановлюється і щодо інших суб'єктів призначень.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, пане Сергію. Ви можете повернутися на своє робоче місце, час на запитання вичерпано.

Відповідно до Регламенту слово для співдоповіді надається голові профільного Комітету з питань правової політики та правосуддя Руслану Князевичу, який представить позицію комітету щодо законопроектів №5336 і №5336-1.

Будь ласка, пане Руслане.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановна пані головуюча. Шановні колеги! Насамперед дозвольте мені пояснити з точки зору комітету ситуацію, що склалася під час обговорення доцільності застосування процедури повного розгляду законопроекту. Ми, безумовно, погоджуємося, що такі фундаментальні законопроекти мають розглядатися за повною процедурою.

Водночас хочу сказати, що, на превеликий жаль, у Законі «Про Регламент Верховної Ради України» існує певна прогалина. Що робити в разі, якщо до порядку денного включено для одночасного розгляду два законопроекти, один із яких перевищує 100 статей? Виходить, що ми маємо застосовувати різні процедури до їх обговорення, чим дискримінуємо авторів одного із законопроектів, який, наприклад, як у даному разі, налічує 98 статей. Тому звинувачував би не Голову Верховної Ради, а самих себе, тому що народні депутати в цій царині не допрацювали. Як на мене, сьогоднішній прецедент має стати для нас добрим поштовхом до пошуку правового виходу з цієї ситуації, тому що таких ситуацій у майбутньому може бути багато.

З приводу законопроектів, що розглядаються. Шановні колеги, не хочу повторюватися. Дякую авторам обох законопроектів за те, що вони фундаментально пояснили їх суть і головне – мету, з якою використали своє конституційне право як суб'єкти права законодавчої ініціативи.

Мова йде про те, що після 30 вересня ми опинилися в іншій правовій реальності після набрання чинності змінами до Конституції України в частині судочинства. Безумовно, законопроекти, які ми розробляємо на виконання конституційних змін, є надважливими. Ми зробили великий поступ у цьому плані, не лише прийнявши низку процедурних рішень, змін до законодавства, а навіть створивши новий орган. Пам'ятаєте, перед Новим роком ми проголосували за створення Вищої ради правосуддя. Сьогодні ми робимо черговий поступ на цьому шляху, розглядаючи проект Закону «Про Конституційний Суд України».

Багато з народних депутатів, зокрема в комітеті, запитували, яка потреба у прийнятті нового закону, якщо є Закон «Про Конституційний Суд України». Такий орган існує ще з 1996 року. Конституційний Суд створено відповідно до прийнятої 28 червня 1996 року Конституції. Річ у тім, що змінами до Конституції у 2016 році, на 20 річницю діяльності Конституційного Суду, ми суттєво змінили низку підходів до його формування, до звільнення чи припинення повноважень суддів, строку перебування на посаді, збільшивши граничний вік із 65 до 70 років, а також, безумовно, в царині повноважень.

Що фундаментально змінилося? Таких змін кілька. Насамперед змінилися суб'єкти, наділені Конституцією правом звертатися до

Конституційного Суду щодо визнання неконституційними положень тих чи інших законів України. З іншого боку, змінами до Конституції Конституційний Суд позбавлено повноважень тлумачити закони України.

Народні депутати ініціюють звернення до Конституційного Суду за тлумаченням певних законів, щоб прояснити ситуацію. Конституційний Суд має сказати однозначно, що, на превеликий жаль, зараз ви цим скористатися не можете, а мусите дочекатися, доки буде сформований і розпочне свою діяльність Верховний Суд, який згідно зі змінами до Конституції має формувати єдину судову практику. По суті, в кожному судовому рішенні тлумачитимуться закони України. Це буде фактично квазіпрецедентне право. Ми змушені будемо жити в іншій правовій реальності та потроху до неї звикати.

Крім того, цими законодавчими актами пропонується започаткувати новий для України інститут конституційної скарги, який Україна зобов'язувалася запровадити ще у 1995 році, приєднавшись до Ради Європи. Не після, а за рік до прийняття Конституції. Однією з вимог Статуту Ради Європи було створення інституту конституційної скарги, але, на превеликий жаль, певні обставини унеможливили механізм започаткування. Це спричинило дуже неприємну практику: за 20 років Україна стала абсолютним рекордсменом щодо звернень до Європейського суду з прав людини. Наші європейські партнери – Рада Європи, Венеціанська комісія – брали активну участь у обговоренні, категорично наполягали, що ми мусимо започаткувати цей механізм як один зі способів розвантажити Європейський суд з прав людини щодо розгляду відповідних звернень українських громадян.

Завершуючи свою промову, хочу сказати, що комітет більшістю голосів прийняв рішення підтримати пропозицію про прийняття альтернативного законопроекту №5336-1 за основу, керуючись такими міркуваннями. Насамперед, що цей законопроект протягом тривалого часу розроблявся у Раді з питань судової реформи за участі правової громадськості, науковців, міжнародних експертів. Дуже важливо, що він був предметом розгляду Венеціанської комісії, яка чи не вперше в історії відносин з Україною надала фактично стовідсотковий позитивний висновок.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего. Зараз матимете можливість відповісти на запитання народних депутатів.

Додайте, будь ласка, ще 4 хвилини, тому що Руслан Князевич виступає щодо двох законопроектів, і це буде справедливо, щоб була рівність за Регламентом, на яку вказав у вступному слові пан голова профільного комітету.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дуже дякую, шановна пані головуюча. Я хочу сказати, що висновок Венеціанської комісії обов'язково буде враховано профільним комітетом під час доопрацювання законопроекту до другого читання. Є низка зауважень технічного характеру, які треба врахувати. Цього разу маємо шанс отримати такий законопроект, який цілковито відповідатиме європейській практиці. Прошу від імені комітету підтримати пропозицію про прийняття за основу законопроекту №5336-1. Готовий надати відповіді на ваші запитання.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу записатися на запитання до голови профільного комітету щодо двох законопроектів.

Пані Новак. Будь ласка, ваше запитання.

НОВАК Н.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановний Руслане Петровичу, скажіть, будь ласка, чи не вважаєте ви процедуру конкурсного відбору занадто обтяжливою, оскільки діятиме кілька конкурсних комісій, що призведе до плутанини у відборі кадрів, які можуть претендувати на посаду судді Конституційного Суду?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Наталіє Василівно. Я не суб'єкт права законодавчої ініціативи, тому не можу коментувати позицію авторів. Можу висловити лише власну. Це питання дуже довго дискутувалося у Раді з питань судової реформи, і саме за наполяганням наших європейських партнерів було запроваджено такий підхід. Це звична практика для переважної більшості країн континентального права, де діє система конституційного судочинства, тому що не в усіх країнах,

як ви знаєте, існує континентальне право і конституційні суди. Навіть у тих країнах, де існує континентальне право, а немає конституційного суду, де діють, наприклад, конституційні ради, там дещо інший спосіб. Наприклад, у Франції голову конституційної ради призначає Президент за погодженням з парламентом, нікого не питаючи, без жодних конкурсів.

Ми пропонуємо модель, яка існує в Німеччині, інших країнах Бенілюксу. Мені здається, що вона дієва, і що спробувати її варто. А далі життя покаже. Принаймні вона набагато ефективніша, ніж та, що застосовувалася для відбору суддів Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання народного депутата Німченка. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Оппозиционный блок». Я хочу спросить докладчика: не вважаєте ли ви необхідним в існуючій строк об'єднати два законопроекти в один? Наскільки я знаю, половина авторів – із Комітету по вопросам правової політики і правосуддя. Это первое.

Второе. Не вважаєте ли ви необхідним признати, що Конституційний Суд повинен бути органом правосуддя? Это надо указать обязательно, поскольку в теории практики существуют разношерстные подходы.

Третье. Не вважаєте ли вы, что такими зарплатными платами дискредитируется судебный корпус? Вы дискредитируете судей и дискриминируете рабочих и пенсионеров, у которых зарплаты по тысяче гривен?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Василю Івановичу. Якщо дозволите, я дуже коротко відповім на ваші запитання. Що стосується можливості поєднання законопроектів до другого читання. Якщо вас цікавить моя позиція, я вважаю, що в них взагалі один прабатько – чинний Закон «Про Конституційний Суд України» і повноваження, вписані у змінах до Конституції. Отже, все можливо. Я навіть скажу, що вони значною мірою перетинаються. Інша справа, що «Перехідними

положеннями» законопроекту №5336-1 вносяться зміни до багатьох законодавчих актів у разі його прийняття. У першому законопроекті не передбачено таких змін, але вони все одно будуть.

Якщо буде прийнято за основу перший законопроект, я думаю, що ми зможемо люб'язно попросити автора внести свої пропозиції у вигляді поправок. Безумовно, під час підготовки до другого читання в комітеті за участю всіх суб'єктів права законодавчої ініціативи і зацікавлених народних депутатів ми разом знайдемо правильне рішення.

Що стосується заробітних плат. Шановні колеги, річ у тім, що розрахунковою мірою для встановлення заробітних плат до прийняття закону (проект [№5130](#)) була мінімальна заробітна плата. Дані законопроекти були внесені на основі правової бази, що існувала на той момент. Зараз розрахунковою мірою є прожитковий мінімум, а не мінімальна заробітна плата. Безумовно, під час доопрацювання до другого читання комітет обов'язково приведе норми законопроекту у відповідність із тим законодавством, яке вже діє на сьогодні, після набрання чинності законом (проект №5130). Жодних проблем не буде.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Руслане. Повертайтеся, будь ласка, на робоче місце.

Переходимо до обговорення законопроектів. Регламентом передбачено виступи від депутатських фракцій і груп. Прошу записатися на виступи від фракцій, потім буде загальне обговорення.

Від «Опозиційного блоку» народний депутат Долженков виступатиме з місця. Будь ласка.

Колеги, сядьте, будь ласка, бо не видно народного депутата Долженкова.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Большое спасибо, уважаемая председательствующая! Фракция «Оппозиционный блок» настаивает на том, чтобы данные законопроекты были очень детально доработаны ко второму чтению. Очень много принципиальных положений необходимо изменить для принятия их в первом чтении. Нас очень волнует, что

Конституционный Суд является предметом политических интриг и дрызг. Это обуславливается тем, что процедура принятия закона о единственном органе конституционной юрисдикции зависит от нескольких ветвей власти. Формирование Конституционного Суда на две трети осуществляется Верховной Радой и Президентом Украины. Эти политические моменты необходимо исключить, если мы хотим, чтобы Конституционный Суд непредвзято принимал судьбоносные для страны решения, поскольку он не только дает официальное толкование положений Конституции и законов Украины, но и принимает решение о конституционности правовых актов практически всех центральных органов власти, как законодательной, так и исполнительной ветвей.

Очень волнующим моментом является также то, что этими законопроектами предусматривается создание коллегии судей Большой палаты Конституционного Суда. Каким образом она будет принимать решения – в форме выводов, решений по делу о неконституционности того либо иного правового акта? Общий состав Конституционного Суда, как всем известно, 18 судей. Будут ли решения приниматься простым большинством, либо некоторые особые виды конституционных производств будут перенесены на рассмотрение отдельных коллегий в составе трех судей. Этим мы можем подорвать непредвзятость Конституционного Суда, поскольку определенная часть его формируется именно политическими органами – Верховной Радой и Президентом Украины.

Нам необходимо сформировать непредвзятый Конституционный Суд, равноудаленный от законодательной и исполнительной власти. Необходимо принять нормы, которые закрепили бы принцип формирования персонального состава преимущественным большинством за счет представителей съезда судей Украины, то есть чтобы были избраны те люди, которые, действительно, имеют судейский стаж работы. При рассмотрении многих вопросов необходимо понимание процедуры рассмотрения конституционного представления. Для кандидата на должность судьи очень важны понимание процессуальной нормы, опыт судейской работы.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від «Народного фронту» народний депутат Леонід Ємець представлятиме позицію фракції. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Фракція «Народний фронт». Шановні колеги! Я радий бачити, і наявність альтернативного законопроекту підтверджує, що, справді, проблема прийняття проекту Закону «Про Конституційний Суд України» назріла, якщо не перезріла. Дякую всім, хто долучився до цієї важливої справи. Упевнений, що незалежно від того, який законопроект буде прийнято Верховною Радою за основу, ми, врешті-решт, отримаємо синергію. Юрію Віталійовичу, я впевнений: якщо це буде ваш законопроект, ви підтримаєте наші слушні пропозиції. Я гарантую, що з точністю до навпаки в разі підтримки нашого законопроекту ті слушні пропозиції, що є у вашому законопроекті, мають лягти в основу об'єднаного законопроекту про Конституційний Суд, який разом з поправками парламентаріїв має вирішити низку надзвичайно важливих питань. Я дуже коротко скажу про найкричущі.

Наприклад, обов'язково має бути врегульовано регламентне питання щодо строків та наслідків розгляду відповідних конституційних проваджень. На сьогодні, наприклад, порушено строки розгляду надважливого мовного закону – так званого закону Колесніченка-Ківалова. Конституційний Суд мав розглянути його за один місяць. Минуло більше року, а ми й досі не маємо висновку щодо його конституційності або неконституційності. Є кричущі факти, докази, які підтверджують, що цей закон було прийнято в неконституційний спосіб. Це підтверджено рішеннями Конституційного Суду. Нагадаю хоча б, що більше 20 народних депутатів, які голосували за цей закон, офіційно були відсутні на території України, про що є посвідка прикордонної служби.

Конституційний Суд нині грубо порушує покладені на нього обов'язки. Він не дає висновків щодо звернення народних депутатів про конституційність надважливого для нашої країни, особливо в такі скрутні часи, питання. Такий Конституційний Суд має бути реформовано. На жаль, змінами до закону ми не можемо звільнити суддів Конституційного Суду, зокрема тих, які свого часу дали дозвіл

Януковичу на отримання додаткових прав, якими він скористався, що призвело до Революції Гідності, до Майдану, до війни з Росією. Ми не можемо звільнити їх за законом, тому що процедура призначення і звільнення суддів визначена Конституцією. Але що ми можемо? Ми можемо впорядкувати їхню діяльність через регламент, через закони, щоб не дозволити затягувати строки розгляду, щоб український народ отримав відповіді на запитання щодо конституційності законів, щоб конституційна скарга діяла, щоб кожен громадянин нашої держави (це надважлива новація) після судового оскарження мав гарантоване Конституцією і законом право на висновок Конституційного Суду щодо законності та конституційності використання певного закону для прийняття висновку щодо його спору.

Шановні колеги, закликаю вас підтримати дані законопроекти за основу, тому що ми маємо взяти з обох найкраще і втілити в єдиний. Рішення фракції «Народний фронт» – підтримати альтернативний законопроект, серед авторів якого – представники нашої фракції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Позиція фракції зрозуміла.

Від «Блоку Петра Порошенка» народний депутат Яніцький. Будь ласка.

ЯНІЦЬКИЙ В.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №155, Рівненська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Фракція «Блок Петра Порошенка» закликає до єдності та порозуміння з цього питання. Нам, справді, треба прийняти закон про Конституційний Суд, адже з кінця вересня набрали чинності зміни до Конституції, внесені влітку минулого року. Прийняттям закону ми повинні перетворити Конституційний Суд на неупереджений, прозорий у роботі, допомогти кожному українцю отримати механізми доступу до конституційного судочинства.

Наразі ми маємо два альтернативних законопроекти. На мій погляд, законопроект №5336 не до кінця продуманий авторами щодо безпосередньої функції. Експертне середовище, зокрема міжнародні експерти, знайшли в його редакції безліч суперечливих та неповністю

сформованих пунктів, що не дозволить запровадити судову реформу, заради чого ми й приймали зміни до Конституції.

Від імені фракції «Блок Петра Порошенка», враховуючи рішення Комітету з питань правової політики та правосуддя і те, що даний законопроект визнаний Президентом як невідкладний, прошу підтримати альтернативний законопроект №5336-1 і прийняти його за основу в першому читанні.

Дякую.

СОТНИК О.С. Вітаю, колеги. З трибуни пролунало багато закликів до реформування нинішнього Конституційного Суду. Я думаю, що ми цілком обґрунтовано звинувачуємо нинішній Конституційний Суд у тому, що колись він підтримав узурпацію влади Януковичем. До сьогодні ніхто не поніс за це відповідальності. Водночас, обговорюючи ці законопроекти і беручи до уваги, що, очевидно, коаліція підтримуватиме альтернативний, я більше говоритиму про нього. Ми маємо сказати людям правду, що ці законопроекти жодним чином не ведуть до реформування суду.

Альтернативний законопроект містить кілька ключових загроз, які, насправді, повністю нівелюють реформу Конституційного Суду. Перша і ключова – законопроектом не передбачено жодного конкурсу, це псевдоконкурс. У цьому законопроекті закладено засади для проведення конкурсного відбору, але не передбачено порядку цього конкурсного відбору, а це означає, що він може бути фактично повністю керованим, маніпульованим і захопленим тим органом, який на той час буде при владі. Це неприпустимо, адже ключове питання, на якому наголошували експерти, що судді Конституційного Суду мають бути обрані шляхом незалежного конкурсу.

Друге питання – неконституційності альтернативного законопроекту. У статті 151¹ Конституції України, за яку ми проголосували нещодавно, чітко вказано, що суб'єктами конституційних скарг можуть бути всі, у тому числі представники публічного права, тобто, наприклад, органи місцевого самоврядування. Я не розумію, чому автори законопроекту огульно вирішили обмежити в такому праві органи місцевого самоврядування, тобто позбавити цього права територіальні громади.

Третє. Ніхто з цієї трибуни не сказав, яким же буде пожиттєве утримання суддів Конституційного Суду згідно з таким законом. На сьогодні пропонується встановити Голові Конституційного Суду 336 тисяч гривень пожиттєвого утримання. Я думаю, що пан Пинзенник із фракції «Блок Петра Порошенка» може вам ще дуже багато розповісти про інші преференції, які матимуть судді Конституційного Суду в разі прийняття цього законопроекту.

І останнє. У цьому законопроекті нам пропонується фактично повний ручник, тому що запровадження регламенту для суду і не зазначення ключових запобіжників щодо, наприклад, строків прийняття до провадження конституційних скарг, призведе до того, що одні скарги лежатимуть там роками, а інші розглядатимуться через місяць після подання.

Я дуже прошу колег звернути увагу на ці ключові питання судової реформи країни. Необхідно розібратися з цими зауваженнями, адже такі позиції нівелюють усі позитивні моменти законопроектів. На розгляд парламенту треба внести законопроект, який, справді, гарантуватиме реформу Конституційного Суду України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від Радикальної партії Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні українці, у парламенті розглядається важливий проект Закону «Про Конституційний Суд України». Змінюється процедура, порядок розгляду, пропонується низка інших технічних моментів, але не даються відповіді на ключові запитання суспільства до суддів Конституційного Суду і до суддів загалом. Це питання відповідальності.

Коли буде створено Конституційний Суд у новому складі? Чому нинішній склад Конституційного Суду не відповідає за свої рішення? Чому теперішні судді, які за Януковича допомогли йому узурпувати владу, змінивши Конституцію, замість того, щоб сидіти в тюрмі, відповідати за свої злочини, продовжують чинити так зване правосуддя? Вони штампують рішення про визнання і відповідність Конституції особливого статусу для Донбасу. Вони штампують рішення, згідно з якими фактично Регламентом змінюється процедура внесення змін

до Конституції та ліквідовують у цій частині чинну Конституцію, вже за Президента Порошенка.

У мене є відповіді на ці запитання. Тому що нинішня влада, Президент Порошенко так само використовує Конституційний Суд України, як це робив його попередник диктатор Янукович. Як казала Маргарет Тетчер, немає коштів державного бюджету, є кошти платників податків. Судді за рахунок коштів державного бюджету непогано себе почувають і за гроші українців освячують злочини влади.

Щойно в мене відбулася зустріч з Генеральним прокурором Юрієм Луценком. Я від імені Радикальної партії публічно з цієї парламентської трибуни звертаюся до Генерального прокурора з вимогою направити до суду справу щодо суддів Конституційного Суду як членів злочинного угруповання Януковича, які допомагали йому узурпувати владу, змінивши Конституцію.

Наступне питання. Шановні колеги народні депутати, що непокоїть кожного українця, крім ваших електронних декларацій? Не знаєте? Я вам скажу. Гроші! Гроші! Українці хочуть, щоб ви забезпечили їм роботу, зарплату і гідне життя. Натомість ви встановлюєте зарплати суддям – 400 тисяч на місяць, а потім ще 320 тисяч на місяць пенсії. Я запитую: чому ви колгоспнику, шахтарю, лікарю і вчителю не дасте зарплату в розмірі хоча б 20 тисяч на місяць?

Ми за цей законопроект не голосуватимемо.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, наступним від фракції «Батьківщина» виступатиме народний депутат Власенко.

У зв'язку з тим, що триває обговорення, продовжуємо роботу парламенту ще на 15 хвилин після 12 години.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Жоден із цих законопроектів, на жаль, не розв'яже ключової проблеми – відновлення довіри до Конституційного Суду як до інституції. На жаль, за останні роки така фундаментальна для держави інституція як Конституційний Суд була практично зруйнована діями всередині та довкола Конституційного

Суду. На жаль, прийняття жодного закону цієї проблеми не розв'яже. Ми не зможемо законом відновити довіру до Конституційного Суду. Доти, доки будуть прийматися рішення на кшталт того, що наступна чергова сесія – це будь-яка наступна чергова сесія, нічого не відбудеться. Доти, доки будуть прийматися рішення про внесення змін до Конституції, інші, цілком очевидно, некоректні з точки зору юриспруденції рішення, жодним законом ми не виправимо ситуації. Погджуюся з тим, що Конституційний Суд за такого складу не дасть можливості прийняттям хоч яких законів відновити довіру до Конституційного Суду як до інституції.

Законопроект №5336-1 пропонується залу як кращий. За всієї поваги до авторського складу, скажімо чесно, що це законопроект не тих моїх колег, чиї імена записані як авторів. Це законопроект Президента України. На жаль, цей законопроект не перетворює Конституційний Суд на річ для людей, а залишає Конституційний Суд річчю в собі, тобто Конституційний Суд – ради Конституційного Суду. Я думаю, що така конструкція нікому не потрібна.

Нам потрібна реальна, глибинна, серйозна реформа конституційної юстиції, яка зробить Конституційний Суд таким інструментом, яким він має бути з точки зору поділу влади, існування нормальної держави. Він має бути останнім арбітром, якому вірить кожен українець. А цього можна досягти лише одним – прийняттям коректних, виважених рішень, навіть у тих питаннях, що є надто контроверсійними.

Ще про одне коротко. Доти, доки 90 відсотків рішень буде прийнято на закритих засіданнях у порядку письмового провадження, також нічого не буде. Треба відкривати Конституційний Суд, він має працювати прозоро, публічно, щоб кожен зміг дати власну оцінку, щоб було відновлено довіру до цієї інституції. На жаль, без відновлення довіри, хоч який би закон ми прийняли, нічого не відбуватиметься.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергію.

Шановні колеги, переходимо до загального обговорення законопроектів. Відповідно до Регламенту маємо на це 15 хвилин. Прошу записатися народних депутатів, які хочуть взяти участь в обговоренні.

Михайло Головка просить передати слово Юрію Левченку.

Будь ласка, пане Юрію.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Насамперед хочу вкотре наголосити (сьогодні в залі вже неодноразово звертали на це увагу) на абсурдних нормах фінансового забезпечення, вписаних в обох законопроектах. Тоді, коли в нас тотальна соціально-економічна криза, коли, об'єктивно кажучи, переважна більшість громадян, особливо із соціально незахищених верств населення, банально не можуть знайти копійок на їжу, не кажучи вже про оплату комунальних послуг, встановлювати зарплату судді Конституційного Суду в півмільйона, вибачте, будь ласка, не те що, аморально чи неправильно, це просто знуцання. Навіть, якщо ви, з більшості, думаєте якось доопрацювати законопроект, цю норму ви маєте вилучити вже в першому читанні. Розповідати про поправки між першим і другим читаннями – це відверте блюзнірство, адже ми дуже добре знаємо, що в цій залі насправді жодна неугодна більшості поправка (я по собі знаю, бо я їх сотнями вношу) не проходить. Тому, будь ласка, вилучіть цю норму вже в першому читанні, щоб не знуцатися над українським народом.

А тепер погляньмо, крім фінансового забезпечення, взагалі на суть проблеми. Ні цей законопроект, ні зміни до Конституції, ні взагалі ті пропозиції, які ми розглядаємо впродовж останніх двох років у цій залі, що стосуються так званої судової реформи, насправді жодним чином позитивно не змінять нашу судову систему. Річ у тім, що Конституційного Суду як такого взагалі не має бути. У нас має бути трирівнева судова система, починаючи з виборних місцевих суддів, які обираються народом, громадою. Такі місцеві судді, обрані громадою, мають обирати апеляційні суди, а апеляційні суди мають обирати Верховний Суд України, який і буде (умовно скажемо, за

американською моделлю) не лише приймати рішення, а й трактувати Конституцію. Ось яка в нас має бути система судочинства.

Система судочинства має бути такою, щоб у її підґрунті, базі, фундаменті були саме обрані народом судді, а не призначені Верховною Радою, Президентом чи Вищою радою правосуддя, яка насправді є політичним органом, хоча всі це заперечують. Це такий само політичний орган. Судді мають бути не призначені кимось, а обрані народом. Лише в такому разі ми зможемо хоча б трохи наблизитися до боротьби з корупцією в судовій системі. Усе інше – просто оковамилювання, ширма для того, щоб вкотре вдавати реформування, якого насправді немає. Ми не можемо голосувати за такий законопроект, бо це просто оковамилювання, особливо, враховуючи фінансування на утримання суддів.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену позицію.
Остап Єднак від позафракційних. Будь ласка.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Шановні народні депутати! Я впевнений, що нам сьогодні треба прийняти рішення. Воно має бути свідоме й відповідальне. Проект Закону «Про Конституційний Суд України» – це фактично продовження судової реформи, конституційної реформи в частині судової гілки влади. Ми повинні це зробити, тому що довіра до судової гілки влади абсолютно низька. Ми повинні мати реанімований і фактично реально діючий, ефективний Конституційний Суд, який був би гарантом виконання і відповідності законів, рішень органів місцевої влади Конституції України.

Щодо винагороди суддів. Звичайно, суд має бути високопрофесійним, фаховим і фінансово незалежним. Якою має бути винагорода? Я пропоную перенести такі дискусії в комітет, але зробити це максимально відкрито, зрозуміло і повідомити суспільству, чому народ України мусить платити суддям за таку незалежність, і що натомість отримає. Чи отримає він об'єктивні професійні рішення, що слугуватимуть народу України? Діяльність чи бездіяльність, об'єктивність

чи упередженість Конституційного Суду в одному разі сприятиме розвитку демократії та суспільства, а в іншому – призведе до кривавих революцій, згорання демократичних процесів.

Шановні колеги, закликаю всіх до відповідального голосування. Ми маємо прийняли за основу один із законопроектів. Потім пропонує перенести дискусію у профільні комітети, обговорити питання без популізму, гасел, але змістовно та якісно, щоб до другого читання у нас була збалансована і дуже якісна версія законопроекту.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу виступати максимально лаконічно, бо час обмежено.

Увімкніть мікрофон Марченка Олександра Олександровича.

МАРЧЕНКО О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №90, Київська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Прошу передати слово народному депутату Ілленку.

ІЛЛЕНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні колеги, проблема полягає не в тому, що нам необхідно провести реформу Конституційного Суду, а в тому, що треба створити в Україні конституційне правосуддя, якого в принципі ніколи не було. Бо те, чим у нас займався і тепер займається Конституційний Суд, це все, що завгодно, але не конституційне правосуддя. Це обслуговування тимчасових інтересів правлячого істеблішменту, конкретної Адміністрації Президента чи інших установ, різного роду політичної кон'юнктури, але в жодному разі не конституційне правосуддя.

Пік цього маразму припав на часи Януковича, коли Конституційний Суд вже навіть не намагався зберегти якусь хоча б формальну пристойність. Фактично саме руками Конституційного Суду в 2010 році Янукович здійснив державний переворот, узурпувавши ті повноваження, які не були йому дані на виборах.

Але після перемоги Майдану ми побачили, що в Конституційному Суді глобально нічого не змінилося: сидять ті самі судді, які приводили Януковича до влади, які завжди обслуговували і будуть обслуговувати будь-яку владу. Ми мусимо, напевно, почати з відновлення довіри. Із того, що ми підвищимо суддям зарплату до захмарного рівня чи випишемо нюанси якихось процедур, глобально нічого не зміниться. Треба відновлювати реальне правосуддя в країні, переходити до виборності суддів першої інстанції, створити атмосферу довіри до судової системи загалом.

Звичайно, в цьому плані треба говорити про конституційне правосуддя. Ми вважаємо, що в даному разі законопроекти цих питань не вирішать. Тому це – звичайне оковамилювання. Особливо цинічно виглядають захмарні зарплати і довічне утримання суддів Конституційного Суду на фоні колосального зубожіння українців, що, в принципі, просто дратує людей і ніяких позитивних результатів не дасть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Геннадій Ткачук передає слово Віктору Пинзенику. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Я хочу порушити не ті питання, що стосуються діяльності Конституційного Суду, а ті, які не мали б стосуватися даного законопроекту. Це питання оплати праці та пенсійного забезпечення суддів Конституційного Суду. Законопроектом передбачено нові, досі небачені в Україні стандарти оплати праці. Зарплата судді Конституційного Суду становитиме 384 тисячі гривень на місяць, а Голови Конституційного Суду – 420 тисяч. Додайте до цього виплату до відпускних 240 тисяч гривень, це 20 тисяч гривень на місяць. До речі, ці виплати парламент попереднього скликання

скасував навіть для народних депутатів. Виходимо на зарплату, що перевищує 400 тисяч гривень.

Я не закликаю платити суддям мінімальну заробітну плату чи прожитковий мінімум, але має бути розумне, допустиме співвідношення в оплаті праці. До вашого відома, минулого року середня заробітна плата по Україні становила 5 тисяч 200 гривень на місяць. Не можна, щоб зарплата хоч якогось держаного чиновника у 85 разів перевищувала середню заробітну плату по Україні. Ви не знайдете такого співвідношення ніде у світі. Не може заробітна плата бути відірвана від стану економіки. За попередніми оцінками, минулого року обсяг ВВП на душу населення становив 55 тисяч гривень, це 5,6 тисячі гривень на місяць. Якщо одним платити 400 тисяч гривень, що залишиться решті громадян України?

Але цим питання не обмежується, ще є пенсійне забезпечення. Багато з нас обіцяли громадянам, що в Україні припиниться поділ пенсіонерів на сорти. Одним пенсія – за одними правилами, іншим – за іншими. Законопроектами закріплюються спеціальні режими пенсійного забезпечення, щоправда, вони сором'язливо названі «довічне грошове утримання», яке виплачується в розмірі 80 відсотків від заробітку і підлягає автоматичній індексації.

Згадаймо ще, що для суддів передбачається компенсація за оренду житла, за використання службового транспорту для службових цілей. Невідомо, хто як проконтролює це використання. Якщо хтось думає, що це інструмент боротьби з корупцією, то я хочу поінформувати вас, що румунський суддя, який садив у тюрми за корупцію, отримує 3 тисячі євро на місяць. І це не заважає йому приймати справедливі рішення.

І останнє. Прийняття такого закону є несправедливим по відношенню до українського вчителя, українського лікаря, українського пенсіонера. Розумним виходом з цієї ситуації було б повернутися до розгляду норм соціального характеру, щоб автори внесли до законопроекту допустимі норми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас залишився час лише для одного виступу. Запросіть народних депутатів до залу. За кілька хвилин перейдемо до прийняття рішення.

Свтушок Сергій Миколайович передає слово Івану Крульку. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, сьогодні ми розглядаємо два важливих законопроекти, що стосуються діяльності єдиного органу конституційної юрисдикції в Україні. Але давайте проаналізуємо, на що перетворився Конституційний Суд у сучасних умовах.

Конституційний Суд фактично перестав бути незалежним органом конституційної юрисдикції, здатним критично оцінити акти, видані Президентом, Кабінетом Міністрів, закони, прийняті Верховною Радою, перетворившись на прислугу, що час від часу береться виконувати свою роботу із обслуговування чийось інтересів, але не для того, щоб стояти на сторожі Конституції та законів.

Я проаналізував діяльність Конституційного Суду щодо подань, які розглядаються. Хочу нагадати, що 1 грудня 2014 року 57 народних депутатів звернулися до Конституційного Суду щодо конституційності Закону «Про всеукраїнський референдум», написаного Януковичем. Два роки і півтора місяці Конституційний Суд не може дати відповідь на питання щодо конституційності цього закону. Скажіть, будь ласка, за що тоді судді Конституційного Суду отримують заробітну плату? Два роки ми не можемо отримати відповідь.

Наступне питання. Конституційний Суд у своєму регламенті виписав, що після відкриття провадження у справі відводиться три місяці на розгляд справи по суті та прийняття рішення, але не виконує власних регламентних норм. Навіщо нам потрібен такий Конституційний Суд, який не здатен виконувати навіть власних рішень?

Окремою проблемою, безумовно, постає питання оплати праці. Справді, несправедливо, коли існують перекося. Я, наприклад, не до кінця розумію, як можна визначити, чи більш кваліфікованим є суддя Конституційного Суду за державного службовця, який працює в інших органах влади, за вчителя, який також має вищу освіту.

Я вважаю, що для того, щоб зняти спекуляції стосовно оплати праці державних службовців, членів уряду, народних депутатів, суддів Конституційного Суду, треба прийняти один закон – про оплату праці в Українській державі, яким визначити, скільки має отримувати Президент, член уряду, народний депутат і суддя. Щоб не було перекося.

У такому законі має бути визначена проблематика оплати праці тих людей, які працюють на місцях: учителів, лікарів і державних службовців, робота яких в органах місцевого самоврядування є не менш важливою за роботу суддів Конституційного Суду.

Закликаю покласти край спекуляціям. Завдання парламенту – розв’язання проблеми оплати праці в країні. А ці законопроекти, безумовно, треба розглядати в першому читанні, а всі несправедливі позиції, зокрема щодо оплати праці, треба...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас залишається кілька хвилин. Я надам по хвилині для заключного слова. Немає заперечень?

Одарченко Юрій Віталійович. Будь ласка, 1 хвилина. Потім – Алексєєв Сергій Олегович. Прошу всіх заходити... *(Шум у залі)*. Я всім надам по 1 хвилині, пане Руслане.

Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пане Андрію. Шановні колеги, півроку тому було прийнято зміни до Конституції. Три місяці тому ми musiли внести проект Закону «Про Конституційний Суд України». Дуже нагально стоїть питання про його розгляд. Я пропоную прийняти наш законопроект у першому читанні, вилучивши статтю про утримання суддів. Це питання треба окремо розглянути і прийняти щодо нього окреме рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Увімкніть мікрофон Алексєєва. Будь ласка, 1 хвилина. Дуже коротко, якщо можна, лаконічно.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, майже півроку тому ми внесли зміни до Конституції в частині правосуддя. Прийняття проекту Закону «Про Конституційний Суд України» стане довершенням судової реформи. Саме альтернативний законопроект, внесений членами Ради з питань судової реформи, підтримано Венеціанською комісією. Є лише єдине питання, що розділяє зал. Воно стосується заробітних плат. Річ у тім, що коли розроблявся цей законопроект, був інший розмір мінімальної заробітної плати. Ми пропонуємо внести поправку

з голосу, замінивши в тексті законопроекту слова «мінімальних заробітних плат» словами «мінімальних прожиткових мінімумів».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу зайти до залу. Переходимо до прийняття рішення. Прошу запросити всіх до залу, розглядається важливе питання.

Руслан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я хочу зупинитися на двох, найбільш чутливих під час обговорення цього законопроекту аспектах. Стосовно суддів, які у 2010 році приймали рішення про повернення дії Конституції 1996 року, які, як було сказано, засідають у Конституційному Суді, не даючи можливості належним чином здійснювати конституційне судочинство.

Хочу вас поінформувати від імені комітету, що із 15 суддів Конституційного Суду, які брали участь у розгляді справи та голосуванні рішення 2010 року, працює четверо суддів. Повноваження одного з них закінчуються в лютому, за кілька днів, іншого – через два місяці, решти – у найближчі місяці. У такий спосіб це питання буде вирішено найближчим часом.

І останнє, з приводу заробітних плат. Шановні колеги, я вам хочу розкрити один секрет, тільки нікому про це не кажіть. Рішення про підвищення розміру заробітної плати було прийнято вами в сесійній залі у червні 2016 року як засіб забезпечення незалежності суддівської гілки влади шляхом прийняття змін до Конституції і Закону «Про судоустрій і статус суддів». Чітко виписано, що розмір заробітної плати суддів Конституційного Суду прирівнюється до розміру заробітної плати суддів Верховного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Будь ласка, пане Руслане.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Колеги, я дуже прошу не збурювати ситуацію перед таким важливим голосуванням. Друзі, ми виконуємо прийняту нами норму – зміни до Конституції та конституційного закону. Але

зважаючи на резонанс, я від імені комітету підтримую пропозицію автора альтернативного законопроекту, яка щойно надійшла. Комітет рекомендує проголосувати за основу, замінивши слова «мінімальних заробітних плат» словами «мінімальних прожиткових мінімумів», щоб привести зазначений законопроект у відповідність із тим законодавством, яке діє на час прийняття законопроекту. Прошу проголосувати альтернативний законопроект за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, не зривайте засідання! Прошу підготуватися до голосування. Колеги, я не дозволю зірвати судову реформу. Ми потім розберемося в регламентному комітеті, у чому проблема... *(Шум у залі)*. Проголосуємо, а потім... Ставлю на голосування дві пропозиції...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Бійка в залі!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я доручаю регламентному комітету вирішити цей конфлікт і доповісти. Я не знаю причини цього конфлікту. Зараз ми переходимо до прийняття рішення.

Колеги, ми маємо два законопроекти – №5336, який комітет запропонував відхилити, і №5336-1, який комітет пропонує прийняти за основу. Я по одному ставитиму їх на голосування.

Першим ставлю на голосування законопроект [№5336](#), який комітет пропонує відхилити. Хто підтримує цей законопроект, прошу проголосувати.

«За» – 29.

Рішення не прийнято.

Наступний законопроект №5336-1 комітет рекомендує прийняти за основу з поправками, озвученими Князевичем і Алексєєвим. Прошу проголосувати і підтримати пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Конституційний Суд України» (№5336-1) за основу з поправками Алексєєва і Князевича.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Я поставлю на голосування пропозицію про повернення.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування законопроекту №5336-1. Прошу проголосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Конституційний Суд України» ([№5336-1](#)) за основу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Відповідно до Регламенту оголошую перерву до 12 години 50 хвилин.

Прошу підійти до мене Мустафу, Заліщук, Сергія Мельничука.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до залу для продовження роботи. Час, відведений для перерви, вичерпано.

Колеги, хочу повідомити, що в Україні з офіційним візитом перебуває великий друг України – міністр закордонних справ Литовської Республіки Лінас Лінкявічюс. Він присутній у Верховній Раді, давайте привітаємо його, колеги (*Оплески*), подякуємо за підтримку. Розраховуємо на подальшу підтримку у важкий для України час. Дякуємо.

Поки народні депутати заходять до залу, я надаю 1 хвилину для виступу групі народних депутатів.

Оксана Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР О.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Ви бачите колег, які стоять біля трибуни. Це народні депутати, які позбавлені права працювати в комітетах. Щойно ми зібрали підписи всіх депутатів, які не входять до жодного з комітетів, передали Голові Верховної Ради для того, щоб проект постанови про закріплення нас за комітетами було внесено і проголосовано.

Звертаюся до керівників фракцій. Будь ласка, прийміть відповідні рішення. Звертаюся до голів комітетів, які так само блокують

внесення і прийняття даного проекту постанови. Прошу врахувати нашу позицію і визначатися.

КАРПУНЦОВ В.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Ми закликаємо припинити нищити парламент, парламентаризм, порушувати Регламент. Із 2015 року депутати не входять до складу жодного з комітетів. Це питання правомірності зарплати, нарахування трудового стажу народному депутату. Прошу вас сконцентруватися, набратися мужності і проголосувати сьогодні проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Ви знаєте, я ставив це питання кілька разів на голосування і ставитиму ще, будемо шукати голоси. На моє глибоке переконання, депутати мають працювати в комітетах, повинні мати можливість виконувати свої депутатські обов'язки. Це моє тверде переконання.

Колеги, надійшла заява від двох фракцій про оголошення перерви – «Самопоміч» і Радикальної партії. Перепрошую, надійшла заява від фракцій «Самопоміч» і «Батьківщина».

Слово для виступу з трибуни надається Мустафі.

Мустафа Найєм. Будь ласка, текст заяви і підписи.

НАЙЄМ М.-М., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні виборці! Ми хочемо звернутися до вас з приводу інциденту, що стався в парламенті. Насправді це не просто інцидент.

Річ у тім, що під час засідання до нашого колеги Сергія Лещенка підійшов народний депутат із фракції «Блок Петра Порошенка» пан Мельничук і, з'ясовуючи стосунки за пост у «Фейсбуці», вдався до фізичних дій. Він, фактично, вдарив колегу (*Шум у залі*).

Дякую вам. Я хочу пояснити ситуацію, через яку це сталося. Колега Сергій Лещенко написав пост про те, що, справді, у Комітеті з питань запобігання і протидії корупції зривається засідання через відсутність кворуму, тобто голосів саме цих народних депутатів.

Але насправді цей інцидент – лише один випадок. Я хочу скористатися нагодою, щоб звернутися до всіх, хто нас підтримує, і до тих, хто прийшов у парламент уперше три роки тому. За весь цей час жодного дня ті, хто бореться з корупцією, з тими схемами, що діяли до Майдану, під час Майдану і досі, не мали підтримки від людей, які сидять у цьому парламенті. Ці люди намагалися зробити все, що завгодно, щоб дискредитувати молодих політиків.

Те, що зробив пан Мельничук, лише сигнал. У нашій фракції, в інших фракціях є народні депутати, що системно займаються інформаційною дискредитацією людей, які борються з корупцією. Системно працюють медіа, ведуться інформаційні війни. Вони не воюють з тими, що стояли проти нас під час Майдану. Жоден, хто працював за схемами під час Майдану, не сидить. Цим людям не вистачає сил піти і бити тих, хто боровся проти нас за часів Януковича, піти до Адміністрації Президента, бити Президента, який сидить разом з олігархами, розкрадаючи гроші, не вистачає сил іти до міністерств, де дерибанять досі, як дерибанили й раніше.

Не вистачає сил вийти до людей і пояснити, чому досі так відбувається. Чому досі торгують з окупованими територіями, де купують вугілля за ціною удвічі меншою, а в тариф закладається удвічі більша вартість. Ці гроші осідають у кишнях конкретних людей, конкретних чиновників. Від цього страждають усі. Молоде покоління в цьому залі піддається фізичним і моральним тортурам.

Якщо з цим не впоратися, якщо не визнати, що в цих людей є право висловлюватися, якщо їм не дозволяти говорити, ми знову вийдемо на майдани, це не завершиться просто так. Три, п'ять років. Є такі, що зараз посміхаються. Так само починав Янукович. Це в його фракції били людей за позицію, це його депутати били людей за те, що вони не так висловлювалися. Маємо таку само ситуацію. Якщо це не зупинити, ми знову опинимося на майданах усі разом, і ви разом з нами, але ви будете вже не зовсім друзями тих людей, які стояли на Майдані.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я надам слово для репліки, як це й передбачено Регламентом. Перед тим хочу сказати, що вважаю неприйнятними бійки в залі. Це дискредитує і тих, хто бере участь

у бійках, і весь парламент. Крім того, колеги, це просто зриває голосування надважливих законопроектів, зокрема щодо судової реформи. Законопроект ставився на голосування до перерви. Як Голова Верховної Ради відповідно до Регламенту я звертаюся до регламентного комітету з проханням взяти до розгляду це питання і надати пропозиції щодо вжиття відповідних заходів з приводу даного інциденту.

Слово для репліки надаю Івану Мельничуку. Будь ласка, 1 хвилина.

МЕЛЬНИЧУК І.І. Шановні колеги, усе набагато простіше: мене вчила мама ніколи не брехати, і у дворі завжди я бачив, як б'ють морду тим, хто старається брехати чи сказати неправду. На жаль, у нашому парламенті з вуст парламентарія, який виявився ображеним, порваним і потерпілим, який виступає на всю Україну, пролунала цинічна брехня. Він цим займається вже кілька років – оббріхує всіх, починаючи з Президента, закінчуючи народними депутатами.

Усе набагато простіше. Він у «Фейсбуці» опублікував пост про те, що народні депутати із фракції «Блок Петра Порошенка», члени комітету ходили на Банкову, де отримали вказівку не відвідувати засідання Комітету з питань запобігання і протидії корупції. Я як член цього комітету разом з колегами по фракції, які також є членами комітету, підійшли до нього і сказали: «Ми стоїмо перед тобою. Скажи, будь ласка, від кого з нас ти почув те, що опублікував? І бажано при цьому подивитися в очі». Вийшло те, що вийшло. Він, звичайно, сказав: я можу писати все, що захочу, де захочу, тим паче, що це моя сторінка у «Фейсбуці».

Я ще раз вам кажу: дорогенькі хлопці та чоловіки, кожен з нас у своєму житті має відповідати за свої слова, навіть ціною розірваного рота і синців під очима...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Я нагадую, що ми маємо розглядати питання судової реформи. Прошу всіх зосередитися на роботі.

Переходимо до розгляду наступного питання. Проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо розгляду справ за участю присяжних» ([№5271](#)). Колеги, прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Це нескладний законопроект, але тим не менше, він принциповий. Прочу всіх підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прочу проголосувати.

«За» – 189.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді заступника Голови Верховної Ради України Сироїд Оксану Іванівну.

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Шановні колеги! Це, з одного боку, технічний, а з іншого боку, дуже важливий законопроект, бо він пов'язаний із приведенням наших законів у відповідність із змінами до Конституції України, які були проголосовані раніше.

Відповідно до прийнятих змін до Конституції вже немає рудименту радянської системи – народних засідателів, натомість закладено ідею повноцінної роботи присяжних, що є правильно. На жаль, поки що ми не маємо готових змін до процесуальних кодексів, якими будуть визначені процедури, за якими повинні працювати присяжні. Але вже сьогодні ми маємо блокування розгляду низки судових справ, які, як передбачалося раніше, мали вирішуватися за участю народних засідателів. Це справи, що стосуються прав вразливих верств населення, обмеження цивільної дієздатності, визнання фізичної особи безвісно відсутньою, усиновлення, надання психіатричної допомоги у примусовому порядку. Мета законопроекту – визначити, що в таких справах не народні засідателі, а вже присяжні виконуватимуть цю функцію.

У зв'язку з цим закликаю народних депутатів підтримати даний законопроект і дозволити суддям розглядати ці справи належним чином.

Дякую вам дуже за увагу, за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до співдоповіді заступника голови Комітету з питань правової політики та правосуддя Алексєєва Сергія Олеговича.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Дякую. Шановний Голово! Шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 2 листопада 2016 року проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо розгляду справ за участю присяжних» (№5271) від 13 жовтня 2016 року.

Суть законопроекту дуже проста. У чинній Конституції України в розділі «Правосуддя», зміни до якої ми прийняли півроку тому, введено новий термін «присяжні». А в чинному Цивільному процесуальному кодексі України є окремі категорії справ окремого провадження, які можливо розглядати лише за участю народних засідателів. Це обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи безвісно відсутньою або померлою, усиновлення, надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку і госпіталізація до протитуберкульозного закладу. Річ у тім, що наразі розгляд цих справ блокується через те, що в чинному Цивільному процесуальному кодексі є поняття «народний засідатель». Ми своїм законопроектом пропонуємо (дуже просимо) замінити поняття «народний засідатель» на «присяжний». Це розблокує розгляд сотень справ.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради у своєму висновку від 16 листопада 2016 року підтримує прийняття даного законопроекту в першому читанні за основу. На підставі викладеного вище Комітет з питань правової політики та правосуддя рекомендує Верховній Раді України прийняти проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо розгляду справ за участю присяжних» (№5271) від 13 жовтня 2016 року, внесений народним депутатом Сироїд та іншими, за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис: два – за, два – проти.

Олексій Кириченко передає слово Ляшку Олегу Валерійовичу.

Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні українські громадяни! Я звертаюся до вас, до колег народних депутатів. Напевне, марно звертатися, бо вони заклопотані – хто бійками, хто власним піаром, хто рейтингами. Мало хто думає про людей праці, про ветеранів, інвалідів, пенсіонерів, дітей-сиріт, про всіх тих нужденних, які потребують допомоги, уваги і підтримки держави.

Нині більшість із тих, хто ходить по судах, бачить, наскільки реальна ситуація в судах відрізняється від розмов про те, що в нас відбуваються реформи правосуддя. Як і раніше, проста людина, у якої немає «волохатої руки», мішка грошей, папи чи мами – судді або прокурора, не може захистити свої права. Тому всі розмови про те, що відбувається судова реформа – це ширма, за якою ховається перерозподіл впливу на судову гілку влади. Про українця, який мав би бути захищеним судом у першу чергу, забули і ніхто не пам'ятає. Який інвестор прийде в Україну, де віджимають бізнес, забирають майно, будь-які можливості законного захисту? А якщо в Україні не буде інвестора, наші громадяни, українці, не матимуть роботи і зарплати.

Радикальна партія пропонує не оці «собачі бої», які ви бачите в парламенті, принизливі для кожного українця, а стратегію подолання бідності, щоб українці мали роботу, гідну зарплату, щоб була підтримка національного виробництва, щоб нашу рідну країну було захищено. Ось що треба людям. Ми знаємо, як зробити так, щоб кожен українець мав роботу, зарплату і гідне життя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» Семенуха Роман Сергійович.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Прошу передати слово Руслану Сидоровичу.

СИДОРОВИЧ Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний Голово! Прошу хвилину уваги! Ми щодня

розглядаємо масу законопроектів, що стосуються багатьох глобальних речей. Але зараз маємо розглянути один малесенький законопроект, що стосується багатьох людей. Через те, що Конституційна Комісія, готуючи судову реформу, не продумала до кінця всіх нюансів, не врахувала низку моментів, зокрема щодо участі присяжних у цивільному процесі, тисячі українських громадян позбавлені доступу до цивільного правосуддя. Адже в Цивільному процесуальному кодексі на сьогодні відсутній інститут присяжних. Якщо ми сьогодні не проголосуємо цей законопроект, яким пропонується внести кілька слів до трьох статей Цивільного процесуального кодексу України, ми вчинимо вкрай безвідповідально по відношенню до тисяч українських громадян, які вже більше півроку, відколи набрали чинності зміни до Конституції України і Закону «Про судоустрій і статус суддів», чекають на відправлення правосуддя у цивільному процесі, де необхідна участь присяжних. Тому дуже прошу вас, зайдіть до залу, займіть робочі місця і підтримайте даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мельничук Іван Іванович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК І.І. Прошу передати слово Владиславу Голубу, «Блок Петра Порошенка».

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №197, Черкащина. Шановні колеги, фракція «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме даний законопроект. Попри те, що насправді запропоновано технічні зміни, це надважливий законопроект, бо це обов'язкова частина тієї судової реформи, яку ми започаткували минулого року, підтримавши відповідні зміни до Конституції в частині правосуддя.

Згідно зі змінами, внесеними до Конституції, тепер не існує такого поняття як «народні засідателі», а є поняття «присяжні», що відповідає прагненню створити чесний і прозорий суд присяжних за прикладом передових країн світу. Проте виникла ситуація, коли низку

судових справ не може бути розглянуто, бо в Цивільному процесуальному кодексі передбачено участь у засіданнях саме народних засідателів, а не присяжних, як тепер передбачає Конституція України. Зокрема, такими надважливими судовими справами є справи щодо примусової госпіталізації хворих на заразну форму туберкульозу. Фактично у країні, де ми майже два десятки років боремося з епідемією туберкульозу, немає дієвого механізму захисту населення від потенційних носіїв хвороби.

Це лише одна з окремих категорій справ окремого провадження, про які вже казали мої колеги. Нам треба узгодити положення Цивільного процесуального кодексу з вимогами чинної Конституції та закрити цю шпарину в законодавстві в найкоротший термін. Від себе особисто та від фракції «Блок Петра Порошенка» закликаю колег підтримати пропозицію про прийняття законопроекту в цілому як закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз я надам слово, але перед тим коротке повідомлення. Це заключний виступ, за 3 хвилини відбудеться голосування. Я дуже прошу всіх колег зайти до залу, підготуватися до прийняття рішення.

Окрім того, до мене було багато запитань стосовно Українського культурного фонду. Я знайшов законопроект №3597, про який ви казали. Я поставлю його на голосування і проект Закону «Про Український культурний фонд» (№5491).

Якщо не буде заперечень у залі, я поставлю їх разом на голосування щодо включення до порядку денного та прийняття рішення. Сподіваюся, ми зможемо вийти на позитивне рішення. Прошу всіх зайти до залу.

Надаю слово для виступу Власенку Сергію Володимировичу від «Батьківщини». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Колеги, цей законопроект – свідчення цілковитої недолугості та непередбаченості судової реформи, яку пропхали через цей зал. Скажіть, будь ласка, кого взагалі цікавить зараз судова реформа? Де процесуальні кодекси з відповідними змінами? Де інше законодавство, необхідне для того,

щоб суди реально запрацювали? Президента цікавило єдине – отримати контроль над судовою системою. І він його отримав, пропхавши через цей парламент зміни до Конституції. Крапка. Це перше.

Друге. Звичайно, ми стали на розтяжку, тому що, з одного боку, є Конституція, згідно з якою є потреба в інституті присяжних у цивільному процесі. Але, люди, що ми робимо? Ми формально змінюємо назви абсолютно різних інститутів, бо народні засідателі мають абсолютно іншу природу, ніж присяжні. Тоді давайте замість прокурора напишемо в цих кодексах «адвокат», замість адвоката – «прокурор», замість позивача – «відповідач».

Так не проводиться судова реформа. Я ще раз підкреслюю, що ці два інститути абсолютно різні. Народні засідателі мають іншу природу, вони наділені іншими функціями, іншими повноваженнями у процесі, ніж присяжні. Тому, незважаючи на те, що, як правильно казали колеги, у судах загальмовано розгляд багатьох справ, механічна заміна понять – це, пробачте, юридичний абсурд. Я ж кажу, давайте підемо далі: замість прокурора в усіх кодексах напишемо «адвокат», замість позивача – «відповідач», і скажемо, що це судова реформа.

Я ще раз підкреслюю, що питання не лише в цьому. Потрібні процесуальні кодекси, які точно відобразатимуть прийняті в законодавстві зміни. Але такі питання в парламенті не розглядаються. А без цього це все, знаєте, більше імітація ніж реальні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримуєте?

Колеги, всі політичні сили у своїх виступах підтримали даний законопроект. Він простий, короткий і важливий для судової реформи. Прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Нагадаю: потім на вимогу народних депутатів я поставлю на голосування проект Закону «Про Український культурний фонд» та інший законопроект. Колеги, прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо розгляду справ за участю присяжних» ([№5271](#)) за основу і в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Колеги, прошу сконцентруватися. У нас виникли дискусії щодо включення питань до порядку денного сесії. Були вимоги від двох фракцій, і Апарат Верховної Ради запропонував для включення до порядку денного проект Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» ([№3597](#)). Я ставитиму на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про Український культурний фонд» ([№5491](#)) і законопроекту №3597. Якщо не буде заперечень, я навіть поставлю їх на голосування разом. Немає заперечень в залі? Є? Окремо? А чому? Товариство, будемо голосувати по одному. Я думаю, усі підтримають.

Першою ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного для прийняття рішення проект Закону «Про Український культурний фонд» ([№5491](#)). Прошу проголосувати, колеги. Прошу підтримати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» ([№3597](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Була загальна домовленість.

«За» – 208.

Колеги, це нечесно. Буде заперечення залу. Я прошу підтримати. Ми домовлялися, що підтримаємо. Колеги, це включення до порядку денного сесії для прийняття рішення. Була загальна домовленість, що включаємо обидва законопроекти.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування і прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» ([№3597](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати, щоб було справедливо і чесно. Це включення до порядку денного сесії для прийняття рішення.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Колеги, у нас залишився ще один законопроект, який ми не включили до порядку денного через дискусії. Це проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального

провадження» ([№5610](#)). Колеги, йдеться про механізм заочного провадження, щоб прокуратура могла розпочати заочне провадження проти Януковича і його оточення. Очевидно, не всі розібралися перед голосуванням. До мене підходили представники фракцій і сказали, що розібралися, будуть підтримувати. Я дуже прошу всіх підтримати даний законопроект, щоб ми змогли провести кримінальне провадження проти Януковича і його оточення. Я прошу зайти до залу і проголосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження». Прошу включити до порядку денного, щоб ми перейшли до його розгляду. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 219.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування, але дуже прошу бути дисциплінованими. Прошу підготуватися до голосування. Я розумію, вийшло непорозуміння. Колеги, прошу зайняти робочі місця, підготуватися до голосування. Це питання справедливості, питання покарання злочинів проти Майдану. Прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження» ([№5610](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 222.

Колеги, не вистачає чотирьох голосів. Дуже прошу, будьте на місцях. Колеги, ми говоримо про необхідність покарання Януковича і його оточення, а в залі немає потрібної кількості голосів. Я ще раз поставлю на голосування. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення законопроекту №5610. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 217.

Немає голосів.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про Український культурний фонд» ([№5491](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 189.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата Геращенко Ірину Володимирівну. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, дозвольте спочатку подякувати сесійній залі за те, що ми включили до порядку денного два законопроекти, які будемо розглядати. Це свідчить про увагу сесійної зали до питань розвитку української культури та її інтеграцію у світовий культурний простір. Фонди фінансування культури і мистецтва існують у багатьох європейських країнах, зокрема в Естонії, Латвії, Литві, країнах Скандинавії, Великій Британії. Тому дуже важливо, що до обговорення проекту Закону «Про Український культурний фонд» доєдналися не лише лідери великих парламентських фракцій, а насамперед ті народні депутати, які є спеціалістами в цій сфері. Я хочу подякувати насамперед пані Ірині Подоляк, а також тим громадським діячам, експертам, які працювали над цією тематикою, зокрема Юрію Макарову, шановному пану Проскурні, Олесі Островській-Лютій, іншим шановним колегам.

Мета законопроекту – створення належних умов для реалізації програм і проектів у сфері культури і мистецтва. Дуже важливо, щоб культурний фонд сприяв забезпеченню умов для розвитку інтелектуального і духовного потенціалу суспільства, ширшого доступу громадян до національного культурного надбання і підтримки культурного розмаїття.

Шановні колеги, дуже багато дискусій точиться довкола питання, як саме формуватиметься такий фонд, його наглядова рада і за рахунок чого він буде фінансуватися. Я хочу наголосити, що законопроект розробляли експерти, представники Адміністрації Президента, які працюють у цій царині. У законопроекті йдеться не лише про бюджетне фінансування, пропонується залучити й кошти спонсорів. Тобто запропоновано механізми, дозволені українським законодавством.

Є критичні зауваження щодо формування наглядової ради, які може бути враховано до другого читання, що ми обов'язково і зробимо.

Надзвичайно важливо пам'ятати, що війну ми зможемо закінчити тоді, коли вона закінчиться в головах. А для цього маємо більше уваги приділяти освіті та українській культурі. Цьому сприятиме, зокрема, створення Українського культурного фонду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань культури і духовності Подоляк Ірина Ігорівна. Будь ласка.

ПОДОЛЯК І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ №116, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Добрий день, шановні колеги! Комітет з питань культури і духовності 21 грудня 2016 року розглянув проект Закону «Про Український культурний фонд» (№5491), внесений народними депутатами Геращенко, Луценко, Бурбаком, Ляшком, Княжицьким, Фріз, Подоляк, Кондратюк, Герасимовим, Іоновою, Гопко, Сюмар, і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу.

До нас надходять пропозиції щодо уточнення певних положень законопроекту, щодо поправок. Мушу сказати, що це не проект закону про внесення змін до вже існуючих законодавчих актів, а зовсім новий законопроект. Шановні колеги народні депутати, запрошую вас взяти участь в обговоренні під час підготовки законопроекту до другого читання. Ви знаєте, що коли розглядається цілком новий системний законопроект, який фокусується на підтримці культури і мистецтва, на тому, щоб кожен мав рівний доступ до фінансування своїх проєктів – фізичні особи і юридичні особи, незалежні від держави організації та бюджетні установи, ви маєте можливість вносити навіть цілі сегменти. Законопроект новий, тому просимо зал підтримати його в першому читанні та долучитися до роботи.

Дякую сердечно.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ірино.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту ми можемо розглянути цей законопроект. Я прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Усі фракції та групи можуть долучитися до обговорення.

Щодо іншого законопроекту, він не є альтернативним, ми потім розглянемо його окремо. Почитайте, дорогий колего, Регламент, і ви зрозумієте, що ми рухаємося у правильному напрямі.

Дякую.

Ігор Мосійчук передає слово пану Рибчинському. Будь ласка.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дуже цікава, панове, складається ситуація. Вона в культурі завжди цікава, бо культура наостанок залишається, як ви знаєте. Але в даному разі я хочу наголосити на тому, що у грудні 2015 року, тобто, вважайте, більше року тому, було внесено проект Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» ([№3597](#)). Цілий рік проходили слухання в комітетах, громадські обговорення тощо. Зрештою, він був доведений до квінтесенції, я сказав би, до такого стану, в якому його можна приймати.

Ми з'ясували, що держава не має грошей на культуру, тому запропонували, щоб джерелом фінансування фонду став «шкідливий бізнес» – тютюновий і алкогольний, щоб із акцизного податку з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) здійснювалися відрахування до фонду.

Рада фонду має належати громадськості, а не Міністерству культури, не повинно бути механізмів, за допомогою яких крадуть гроші. Ви прекрасно знаєте, що в нас більшість міністерств, на превеликий жаль, – це фактично фірми з переведення коштів у готівку.

У законопроекті, внесеному на розгляд, пропонується виводити гроші з бюджету, бо спонсорів для культури не буде, доки не буде

прийнято закон про меценатство. Тому я пропоную залу утриматися під час голосування за такий культурний фонд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний промовець Оксана Білозір. Запрошуємо до слова. З місця будете виступати? Увімкніть, будь ласка, мікрофон з місця.

БІЛОЗІР О.В. Дякую. Я хочу, навпаки, привітати авторів даного законопроекту, і від імені мистецької еліти прошу зал проголосувати за даний новий системний концептуальний законопроект. Ми кажемо, що ми програємо, зокрема, інформаційну війну, головною частиною якої є мистецтво і культура. Наявність такого фонду забезпечить додаткові можливості для фінансування всіх мистецьких проектів.

Я глибоко переконана, що ми будемо фінансувати і розвивати не лише культурні й мистецькі проекти всередині країни, а за рахунок тих коштів, що надходять, зокрема, до цього фонду, матимемо можливість презентувати на достойному рівні українські культурні й мистецькі досягнення за межами нашої держави.

Українська діаспора, яка нині на своїх плечах виносить нашу ідентичність світу, нарешті матиме від Української держави велику підтримку. Запрошую всіх голосувати і наголошую, що законопроект голосується тільки в першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна колего. Саме так, тільки в першому читанні сьогодні розглядаємо.

До слова запрошується пані Ірина Подоляк від фракції «Самопоміч». Будь ласка, пані Ірино.

ПОДОЛЯК І.І. Шановні колеги! Шановні пані та панове! Ми маємо можливість, дуже добру і правильну, дуже чесну, перейти від декларацій і опису ситуації навколо культури, яку ми часто використовуємо, до запровадження реальних механізмів, щоб культура перестала бути елементом, що обслуговує державу, а стала самодостатнім засобом, була б потрібною, чутливою до кожного громадянина цієї держави.

Прошу вас так само консолідовано, як і тоді, коли ви, представники різних фракцій і груп, підписували цей законопроект, тепер підтримати його в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна колего.

На виступи для обговорення законопроекту записалися лише троє народних депутатів. Шановна пані Оксано, право на виступ від вашої фракції передали колезі Рибчинському. Я не можу відповідно до Регламенту надати слово.

Чи є бажання інших фракцій чи груп виступити щодо цього законопроекту? Нагадую, що свою позицію представили «Блок Петра Порошенка», «Самопоміч» і Радикальна партія Олега Ляшка. Ще є бажуючі?

Шановні колеги, переходимо до голосування. Я прошу народних депутатів повернутися до залу. Треба, щоб ми не втратили законопроект. Його буде запропоновано прийняти в першому читанні. Потім розглянемо законопроект №3597.

Шановні колеги, прошу повертатися до залу. Автор законопроекту шановний Максим повернувся. Переходимо до голосування.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, будь ласка, заходьте до залу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, повертайтеся, будь ласка, до залу. Підтримаймо українську культуру, це зараз потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо переходити до голосування, колеги?

Я бачу, що не всі ще є в залі, ще заходять. Ще 30 секунд, будь ласка. Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити, що ми переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Український культурний фонд» (№5491) за основу. Колеги, лише за основу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 215.

Не встигли. Будь ласка, запросіть депутатів до залу. Я поставлю на голосування пропозицію про повернення. У виступах усі підтримували даний законопроект. Я розумію, що просто бракує дисципліни в залі. Запросіть депутатів до залу, будь ласка.

Прошу зайти до залу, підготуватися до голосування. Автори, будь ласка, допоможіть зібрати депутатів. Можемо голосувати, колеги?

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування щодо проекту Закону «Про Український культурний фонд» (№5491). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

Колеги, у залі присутній міністр культури, надамо йому хвилину... Чи голосуємо? (*Шум у залі*). Голосуємо!

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування щодо проекту Закону «Про Український культурний фонд». Міністр культури прийшов переконати нас. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Прошу всіх залишатися на місцях. Прошу зайти до залу. Прошу повернутися на місця для голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Український культурний фонд» (№5491) за основу. Прошу підтримати.

«За» – 225.

Колеги, як нам бути? Я надам ще 1 хвилину міністру культури. Будь ласка, пане Євгене, 1 хвилина.

НИЩУК Є.М., *міністр культури України*. Шановні колеги! Не так багато питань, що стосуються культури. Насправді, шановні колеги, я не хочу, щоб ми дебатували стосовно фондів. Це питання практичне, бо в бюджеті вже передбачено кошти, які є в нас у Міністерстві культури. Ми не хочемо й надалі діяти комуністичними методами, коли чиновник визначав, які мистецькі проекти підтримувати, а які ні. Це питання «доброї руки» до недержавного сектору, щоб ми підтримали молодих виконавців, мистецькі проекти, рятували культурні об'єкти.

Наступним кроком має бути законопроект про меценатство, але перший крок на шляху декомунізації у сфері культури буде зроблено зараз, якщо всі зайдуть до цього залу. Я прошу підтримати законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, закликаю не робити політики там, де її немає.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Дайте слово!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уже завершилося обговорення, пане Олеже. Пане Євгене, обговорення завершилося. Зараз визначимося голосуванням. Я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення. Я знаю, що не проголосували.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію повернутися до голосування проекту Закону «Про Український культурний фонд». Займіть свої місця, колеги. Прошу проголосувати і підтримати пропозицію повернутися до голосування проекту Закону «Про Український культурний фонд». Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Це довіра до нашого міністра культури.

«За» – 227.

Повернулися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Український культурний фонд» ([№5491](#)) за основу. Колеги, лише за основу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

Колеги, голосуємо, підтримуємо культуру, підтримуємо молодих виконавців.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Колеги, як я й обіцяв, наступним розглядається проект Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» ([№3597](#)). Прошу підтримати пропозицію розглянути його за скороченою процедурою.

«За» – 193.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Палатного Артура Леонідовича.

Силантьєв, так? Запрошую до слова Силантьєва.

СИЛАНТЬЄВ Д.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Комітет на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України». Як уже було сказано, метою законопроекту є сприяння розвитку гуманітарної сфери нашої держави шляхом створення правових умов для заснування державного фонду гуманітарного розвитку України, робота якого буде спрямована на реалізацію і підтримку державних та громадських соціальних, культурних і гуманітарних проєктів, направлених на стимулювання та розвиток фізичної культури і спорту, культури і мистецтва, освіти і науки, охорони здоров'я, вітчизняного туризму.

Комітет провів ретельне обговорення законопроекту, заслухавши аргументи авторів, прихильників його прийняття і опонентів. Під час обговорення було зазначено, що суттєвою перевагою законопроекту є пропозиція щодо комплексної підтримки всієї гуманітарної сфери, а не однієї її складової. Мова йде не лише про соціальні питання, а й про питання національної безпеки України, оскільки багато сучасних нагальних проблем, насамперед колабораціонізм та сепаратизм, викликані недостатньою увагою держави до соціальної сфери. Тому, на думку членів комітету, проблеми гуманітарної сфери треба вирішувати комплексно, шляхом: підтримки сфери фізичної культури та спорту, сфери охорони здоров'я, посилення національного захисту дітей; популяризації та примноження національного культурного надбання; модернізації та створення інфраструктури для фізичної культури і спорту, освітньої та наукової інфраструктури, об'єктів формування здорового способу життя, розвитку дитячого та юнацького спорту; підтримки талановитої молоді та формування нової української еліти, промоції та популяризації українських туристичних маршрутів.

У зв'язку із зазначеним комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект за основу. Прошу підтримати, шановні колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Курило Віталій Семенович. Будь ласка.

КУРИЛО В.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №113, Луганська область, самовисуванець).* Шановні народні депутати! Усі законопроекти, спрямовані на підтримку культури, освіти та спорту, я вважаю, треба приймати, тому що це наше майбутнє. Ті величезні проблеми, які ми маємо на сьогодні, пов'язані з територіальною цілісністю України, війною, значною мірою закладені ще в дев'яностих роках, бо ще тоді ми приділяли досить мало уваги гуманітарним проблемам. Ми дбаємо про економіку, це правильно. Але якщо ми не думаємо про гуманітарні проблеми, про освіту, не переймаємося вихованням нашої молоді, то ми маємо те, що на сьогодні маємо.

Я готовий всіляко підтримувати цей законопроект, такі ініціативи. Думаю, що комітет зможе звести до купи різні законопроекти. Закликаю вас підтримати даний законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бандуров Володимир Володимирович. Будь ласка.

БАНДУРОВ В.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №79, Запорізька область, самовисуванець).* Прошу передати слово Литвину Володимиру Михайловичу.

ЛИТВИН В.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець).* Шановний Голово! Шановні колеги!

Це добре, що в нас так зацікавлено обговорюється це питання. Отже, проблема є, і проблема дуже болюча.

Я лише наведу деякі цифри. Ми на першому місці у світі за рівнем дитячого алкоголізму, на п'ятому – за обсягами вживання алкоголю населенням загалом, на другому – за кількістю смертей від алкоголю. У нас третина дітей починає курити в десятирічному віці. Саме цим і пояснюється пропозиція створити відповідний фонд. Я не розумію колег, які підписалися під цим документом, а потім не голосують. Отже, ви заради галочки це робите, щоб показати вашу успішну роботу?

А тепер по суті. Треба вітати два підходи, дві пропозиції. Але я думаю, що президія і комітет мали б вчинити мирно: сказати, в чому перевага одного документа, а в чому – іншого, створити робочу групу і розробити документ для країни, а не для себе. Я так інколи дивлюся, що краще робили б щось для себе, тоді, думаю, користь була б країні.

Різниця між цими документами полягає в тому, що в одному пропонується не допускати державу до цього фонду (у другому законопроекті, який ми обговорюємо), бо якщо держава керуватиме, толку не буде.

Наступний момент. Кошти пропонується брати не з державного бюджету і не від громадських організацій та меценатів. У нас були вже меценати, не хочу наводити сумні приклади. Пропонується ввести «податок на гріх» – на алкоголь і тютюн. Я розумію, чому ви, шановні колеги, чините спротив.

Пропозиція: треба прийняти два законопроекти за основу, створити робочу групу і напрацювати один документ. Інакше, я вам гарантую, рішення прийнято не буде. Не треба хитрувати. Треба чинити чесно, принаймні в даному питанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія*

«Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»»). Прошу передати слово колезі Рибчинському. Дякую.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю. Дорогі мої колеги, ви пам'ятаєте голосування за квоти, коли ми голосували за обидва законопроекти, щоб хоч один пройшов? Я хочу сказати дуже важливу річ. У нас вийшов казус, який полягає в тому, що кожен хоче бути автором ініціативи.

Ми внесли законопроект раніше. Інший законопроект внесено задля того, щоб така культурна ініціатива належала Президенту і його команді. Я не бачу в цьому нічого поганого, але, вибачаюся, треба тоді долучатися до громадських слухань, щоб був результат.

Я пропоную підтримати обидва законопроекти в першому читанні, як сказав Володимир Михайлович, і не робити з культури, так би мовити, базар. Насправді нам дуже потрібна культура. Черчилль казав: ми воюємо для того, щоб була культура. Тому жодної копійки з культурного фонду ми не візьмемо. Я дуже хочу, щоб ви підтримали законопроекти, проголосувавши свідомо.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще є заключний виступ Подоляк Ірини Ігорівни. Потім переходимо до голосування.

Прошу всіх зайти до залу. Запросіть усіх до залу, щоб ми встигли проголосувати до 14 години.

Будь ласка, пані Ірино.

ПОДОЛЯК І.І. Шановні пані та панове! Я не хочу, щоб ми конфліктували з того чи іншого приводу тоді, як для цього немає жодних підстав. Я лише хочу сказати таке. Ми повинні врешті-решт покласти край брехні та маніпуляціям, особливо в гуманітарній сфері, яка є чи не найважливішою в нашій державі. На превеликий жаль, вона не є найголовнішою в наших мізках.

Коли я чую (прошу не викрикувати, це жалюгідно виглядає!), що якийсь фонд створюється за рахунок акцизного податку з будь-яких видів діяльності, у тому числі шкідливих, тобто не за кошти державного бюджету, то я цього не розумію. Адже станом на сьогодні будь-які види податку, зокрема акцизний, формують державний бюджет.

Якщо ми хочемо сказати, що частка сільськогосподарського податку спрямовується на спорт, частка податку з виробництва та продажу алкоголю – на культуру, частка податку з малого підприємства – на молодіжну політику, то чи має така держава бюджетну політику, податкову політику? Немає проблем, давайте змінювати підходи. Моделей функціонування культури у світі багато. Британська – лише одна з них.

Будь ласка, приймайте рішення, чи створюємо ми монструозну структуру, що відбиратиме повноваження в багатьох уже існуючих центральних органів виконавчої влади, чи фокусуємося на тому, про що говоримо, – на культурі та мистецтві.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до прийняття рішення. Прошу запросити депутатів до залу. Поки депутати заходять, ще хвилина надається для виступу від позафракційних. За хвилину відбудеться голосування.

Головко, 1 хвилина. Будь ласка.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №164, Тернопільська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Шановні колеги, справді, без культури нація існувати не може. Правильне рішення – збільшити оподаткування таких галузей, як виробництво і торгівля алкогольними і тютюновими виробами, адже через них ми просто знищуємо нашу націю. Такі види діяльності є надприбутковими. На жаль, натомість бачимо, що кожна зароблена з алкоголю гривня завдає державі збитків не менше, як на 50 гривень. Це половина ДТП, це 80 відсотків ув'язнених, це 700 тисяч алкоголіків, через яких наша держава витрачає мільйони, мільярди з бюджету. Тому ми мусимо робити всі можливі кроки для того, щоб припинити споживання нації, споживання молоді.

Варто примусити таких виробників більше платити, а алкоголь не має бути доступним. Тоді частку цих коштів зможемо спрямовувати на розвиток культури, бо наша культура нині, справді, в жалюгідному стані. Такий законопроект треба сьогодні підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» (№3597) за основу. Прошу проголосувати.

«За» – 193.

Колеги, я поставлю на голосування пропозицію про повернення, побачимо, чи є голоси. Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування проекту Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» (№3597). Прошу проголосувати.

«За» – 195.

Немає голосів. Проект Закону «Про державний фонд гуманітарного розвитку України» (№3597) оголошую відхиленням.

Я звертаюся до комітету. Прошу врахувати поправки, внесені до законопроекту, щоб, як казав Володимир Литвин, до другого читання ми змогли об'єднати ідеї та ініціативи двох законопроектів, а під час розгляду у другому читанні змогли консолідувати зал.

Шановні колеги, ранкове пленарне засідання завершується. Я хочу наголосити, що після обіду ми переходимо до питань місцевого самоврядування. Шановні колеги, це надзвичайно важливі законопроекти. На них чекають у багатьох територіальних громадах, які об'єднуються. Я дуже прошу всіх о 16 годині прийти до залу для того, щоб ми могли блок питань місцевого самоврядування розглянути ефективно і дієво.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Запрошую всіх о 16 годині до залу для продовження роботи.

Дякую.

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

КУДЛАЄНКО С.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу вважати результатом мого голосування щодо законопроекту [№5712](#) «за»;

ПТАШНИК В.Ю. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу Вас дати відповідні вказівки технічним службам стосовно мого поіменного голосування щодо прийняття проекту Закону «Про Конституційний Суд України» ([№5336](#)) за основу. Прошу вважати результатом мого голосування «проти» та внести відповідні зміни до інформації про результати мого голосування на сайті Верховної Ради України»;

СОЛЬВАР Р.М. (одномандатний виборчий округ №91, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»): «У зв'язку з тим, що на засіданні Верховної Ради України шостої сесії восьмого скликання 9 лютого 2017 року під час голосування о 13.26 – 13.28 я не встиг натиснути кнопку, прошу врахувати мій голос «за» в результатах поіменного голосування щодо включення до порядку денного та розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення механізмів забезпечення завдань кримінального провадження» ([№5610](#))»;

«У зв'язку з тим, що на засіданні Верховної Ради України шостої сесії восьмого скликання 9 лютого 2017 року в момент голосування я не встиг натиснути кнопку, прошу врахувати мій голос «за» в результатах поіменного голосування щодо прийняття проекту Закону «Про Український культурний фонд» ([№5491](#)) за основу».